

Η ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ

(18. σελ. 140)

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Εἰς πολλά μικρὰ χαμόσπητα μακρινῶν συνοικιῶν καὶ στενῶν δρομίσκων, ἅμα ἀρχίσουν αἱ ψυχραὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τὰ μικρὰ παιδιὰ λέγουν εἰς τὴν μητέρα των :

— Μάνη, ἀρχισὰ νὰ κρυθῶν, τὸ καλοκαίρι ἐπέ-
ρασε πειά, τὰ ρούχά μου εἶνε φιλά· δὲν θὰ μοῦ κά-
μης χονδρὰ βούχα;

Καὶ ἡ μάνα, ἡ ὁποία ἴσα ἴσα ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐσυλλογιζέτο ὅτι ἤρχισε νὰ τῆς κρυθῆ τὸ παιδάκι τῆς, ἀνοίγει τὸ ξύλινον καὶ χρωματιστὸν κιβώτιόν τῆς, παρατηρεῖ μὴπως ἔμεινε τίποτε ἀπὸ τὸν περισυ-
νὸν χειμῶνα, κανένα φορεματάκι τοῦ νὰ εἰμπορῆ νὰ φορεθῆ καὶ φέτος, κανέν ζευγάρι καλταίσαις ποῦ νὰ κρατοῦν ζεστά τὰ ποδαράκια τοῦ παιδιοῦ τῆς

δταν θά πηγαίνη εις τὸ Σχολεῖον, ἢ ὁ κοῦκος ποῦ τοῦ ἀγόρασε τοῦ μικροῦ της πέρσι οὐ νονός του.

Καὶ ἐβγάξει ἐν πρὸς ἐν τὰ φορέματα ἐκ τοῦ κιβωτίου, καὶ ἐξετάζει τὸ καθὲν καὶ σκέπτεται.

Ἐπὶ τέλους μένει εὐχαριστημένη, σηκώνεται κατὰ χαρούμενη.

— Νά τί θά κάνω· θά χαλάσω τὸ παλῆν ἑπανωφόρι τοῦ Μανώλη (τοῦ ἀνδρός της) καὶ θά τοῦ τὸ κάνω πανταλονάκι καὶ γελενάκι, θά τοῦ μπαλώσω ἴλιγάκι τὸ ἑπανωφοράκι του εἰς τοὺς ἀγκῶνας, ὁ κοῦκος τοῦ φορεῖται ἀκόμη, τοῦ διορθώνω καὶ ἕνα δυὸ ζευγάρια κάλλισται καὶ ἔτσι ὁ Μιχαλάκης μου (ὁ υἱός της) δὲν θά κρυώνει περὶ, τὸ παιδί μου.

Καὶ πραγματικῶς ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας τσοῦπ! μία ὀλιόκληρη φορεσιὰ παρουσιάζεται ἐμπρὸς εἰς τὸν Μιχαλάκην, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν χαρὰν τοῦ τὴν ἀγκαλιάζει καὶ τὴν φιλεῖ ὅπως καὶ τὴν μάνα του, τὴν καλὴν του τὴν μάνα ποῦ τὸν ἀγαπᾷ τόσο πολὺ καὶ δὲν τὸν ἀφίνει νὰ κρυώσῃ.

*

Ἀλλὰ εἰς τὰ ὑψηλά καὶ μαριμάρινα σπήτια τῶν μεγάλων δρόμων, μέσα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀκούει τὴν γλυκειὰν φωνὴν τοῦ κλειδοκυμβάλου ὁποῖος περῶ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά των, ἅμα ἀρχίσουν αἱ ψυχραὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τὰ πλούσια παιδία πρὶν νὰ προφθάσουν νὰ κρυώσουν ἀκόμη τὰ ἔχουν καὶ κομψὰ καὶ ὠραία, καινούργια τὰ χειμωνιάτικά των φορέματα.

Καὶ ἡ Ἀγλαία, ἡ ὁποία ἔχει πλούσιον πατέρα, δίχως νὰ εἶπῃ εἰς τὴν μητέρα της ὅτι κρυώνει, δίχως νὰ σκυῖῃ ἢ μαμὰ της μέσα εἰς κανὲν ζῦλιον καὶ χρωματιστὸν κιβῶτιον, δίχως νὰ χαλάσῃ κανὲν παλαιὸν ἑπανωφόρι, δίχως νὰ ἐμβάλωσῃ τρυπημένους ἀγκῶνας, ἢ εὐτυχῆς Ἀγλαία, θά ἔχῃ τὴν φορεσιάν της, καὶ ποῖαν φορεσιάν! Ἐπῆγε μίαν στιγμὴν ἢ μαμὰ της εἰς τὰ ἐμπορικὰ, ἠγόρασε μερικὰς πῆγεις μάλλινον χρωματιστὸν ὕφασμα δύο εἰδῶν, τὸ ἔστειλε μὲ τὸ παιδί τοῦ ἐμπορικοῦ εἰς τὴν μοδίστραν καὶ ἐπῆγε μὲ τὴν Ἀγλαίαν της νὰ τῆς πάρῃ μέτρον.

*

Ἐπειτα ἀπὸ μίαν ἐβδομάδα ἢ μητέρα της Ἀγλαίας μὲ τὴν κόρην της ἐπῆγεν εἰς τὴν μοδίστραν, τὴν κυρίαν Ἐλένην, διὰ νὰ τῆς προβάρῃ τὸ φόρεμά της. Ἐμβαίνουν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς πρόβας, ὅπου δοκιμάζουν τὰ φορέματα ἢ μητέρα κάθεται εἰς τὴν πολυθρόναν, ἢ Ἀγλαία φορεῖ τὸ τρυπημένον ἀκόμη φόρεμά της, ἢ δὲ κυρία Ἐλένη, ἐμπρὸς εἰς ἕνα καθρέπτην, τὴν παρατηρεῖ μὲ προσοχὴν, τὴν γυρνᾷ ἀπ' ἐδῶ, τὴν γυρνᾷ ἀπ' ἐκεῖ· μαζεῖται κάπου, ἀνοίγει κάπου καὶ βάζει καρφίτσαις· ἔπειτα τῆς φορεῖ καὶ τὸ ἑπανωφοράκι της. Ἡ Ἀ-

γλαία βλέπει εἰς τὸν καθρέπτην καὶ εἶνε κατευχαριστημένη.

— Καλέ, τί ὠραία ποῦ μοῦ πάγει καὶ τὸ φόρεμα καὶ τὸ ἑπανωφοράκι! λέγει μὲ τὸν νοῦν της· δταν μεθαύριον θά κρατῶ καὶ τὸ μανσονάκι μου θά εἶμαι μιά τρέλλα! μιά τρέλλα!

Καὶ σκύπτει καὶ κυττάζει τὴν ἐνδυμασίαν της. Ὁ νοῦς τῆς Ἀγλαίας τρέχει εἰς τὰς ὠραίας διασκεδάσεις ποῦ κάμνουν κάθε χειμῶνα, εἰς τὰς ἐσπερίδας ποῦ τὰς προσκαλοῦν καὶ περνοῦν τόσο ὠραία ἐνῶ τὰς περιμένει κάτω εἰς τὴν θύραν ἢ ἀμαξά των, καὶ καταβαίνουν κουκουλουμέναι εἰς χονδρὰ ἑπανωφόρια καὶ χώνονται μέσα καὶ ἐπιστρέφου· εἰς τὸ σπῆτι τῶν τὰ μεσάνυχτα· ὅπου τρέχει ὁ νοῦς της εὐτυχίαν ἀπαντᾷ, διότι ὅλη της ἢ ζωὴ εἶνε γεμάτη θωαίς καὶ περιποιήσεις, διότι εἶνε εὐτυχῆς ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὅπου ἐγεννήθη, διότι δὲν εἰθεύρει τί θά εἶπῃ δυστυχία.

Καὶ ἐνῶ καμαρώνει τὸ κομψὸν της σῶμα μέσα εἰς τὸν καθρέπτην, ὁ νοῦς της τρέχει, τρέχει εἰς τὰς διασκεδάσεις της ὅπως ἢ πεταλοῦδα μέσα εἰς εὐώδη ἀνθῶν...

*

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν σπαρακτικὰ κραυγαὶ μικροῦ κορασίου ἠκούσθησαν εἰς τὴν κλίμακα καὶ κατόπι ἀπ' αὐτὰς μίαν χονδρὴν φωνὴν ἐφώνασε:

— Μοῦκλεψε ἕνα ζευγάρι καλτσοδέταις! μοῦκλεψε ἕνα ζευγάρι καλτσοδέταις!

Ἡ κυρία Ἐλένη ἐπετάχθηκε ἀμέσως ἔξω.

— Τί τρέχει, κύριε, τί θέλετε καὶ φωνάζετε ἔτσι εἰς τὸ κατάστημά μου; εἶπε πρὸς ἕνα ἄνθρωπον ἕως σαράντα ἐτῶν, μὲ χυδαίαν φυσιογνωμίαν, δίχως σαπέλλο εἰς τὸ κεφάλι, ἐξωμάνικον, μὲ γελέκο μόνον, μὲ ποδιὰν εἰς τὴν μέσην, ὑψηλὸν ἕως ἐκεῖ ἐπάνω, ὁ ὁποῖος ἐκρατοῦσε ἐν κοριτσάκι ἀπὸ τὸ φουστανάκι του καὶ ἐφώνασε:

— Μοῦκλεψε ἕνα ζευγάρι καλτσοδέταις! μεταξωταῖς καλτσοδέταις!

— Τί λέτε, κύριε; ἢ Ἐλενίτσα νὰ κλέψῃ καλτσοδέταις; αὐτὸ εἶνε τὸ πειδὶ τιμιο κορίτσι ποῦ εὐρίσκειται. Ἐλενίτσα, μήπως πῆρες τίποτε καλτσοδέταις;

— Ἐγώ;... νὰ πάρω καλτσοδέταις; εἶπε μὲ ἀναφυλητὰ τὸ δυστυχῆς πλάσμα... ἐγὼ κλέφτικο εἶμαι;... τὸ πρῶν ποῦ μ' ἔστειλατε νὰ πάρω μπιροσίμ· ἦταν ἐπάνω εἰς τὴν μίστρα... ἢ καλτσοδέταις... μὰ δὲν ταῖς ἀγγίξα... καὶ τώρα ποῦ μ' ἔστειλατε γιὰ κουμβιά εἰς τοῦ Βουγᾶ... μ' εὐρήκε ἔς τὸ δρόμο... αὐτὸς... καὶ μ' ἔαερε... ἔς τὴν φυλακὴν... καὶ ἐφώνασε... ἔς τὸ δρόμο... πῶς τοῦκλεψα... ταῖς καλτσοδέταις... ἐγώ... καὶ ἅμα ἐπέρασα ἐμπρὸς ἔς τὴν πόρτα... ἐτρέξα καὶ ἐμῆξα μέσα... καὶ αὐτὸς μ' ἐκυνήγησε... ἔς τὴν σκάλα...

Δὲν εἴμποροῦσε πλέον νὰ εἶπῃ· λέξιν· τὰ δάκρυα ἐπικυαν τὴν φωνὴν της· ἐν ἀπὸ τὰ κοράσια τῆς ἔδωκε νὰ πῆθῃ ὀλίγον νερὸ διὰ νὰ περάσῃ ἢ τρομάρα της.

— Τ' ἀκούτε, κύριε; εἶπεν ἢ κυρία Ἐλένη, δὲν ἐκλεψε τίποτε· εἶνε ἐντροπὴ καὶ ἀμαρτία νὰ βασανίζετε ἔτσι ἕνα ἀθῶο κορίτσι!

— Ἀθῶο! εἶπεν ὁ μπιροσιμτζῆς μὲ εἰρωνεῖαν, ἢ καλτσοδέταις μου εἶνε πειδὶ ἀθῶαίς.

— Μὰ δὲν πιστεύετε ἀκόμη ὅτι δὲν ταῖς ἐκλεψε; φάζετέ τὴν λοιπὴν.

— Μὴ σὲ κοιτάξῃ καὶ δὲν μὲ γελοῦν ἐμένα μ' αὐτὰ κάπου ἐδῶ θά ταῖς ἔχῃ κρύψει· δὲς ταῖς καλτσοδέταις μου, μωρὴ, εἰ δὲ μὴ σὲ πάγω εἰς τὴν φυλακὴν! εἶπεν ἀπλώσας τὴν χεῖρα ν' ἀρπάξῃ, νὰ σύρῃ ἀπὸ τὸ φουστάνι της τὴν Ἐλενίτσαν.

Τὸ κοράσιον κατατρομαγμένον ὠπισθοχώρησεν, ἐκρύφθη ὀπίσω ἀπὸ τὴν κυρίαν του. Αὐτὴ δὲ κατηγανακτικῶς ἔδειξεν εἰς τὸν μπιροσιμτζῆν μὲ τὴν χεῖρά της προστακτικὰ τὴν κλίμακα καὶ τοῦ εἶπε:

— Κάτω ἀπὸ τὸ κατάστημά μου, φύγετ' ἀπ' ἐδῶ ἀφοῦ εἶδα τέτοιος!

Καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος κατέβη τὴν κλίμακα μουρμουρίζων μέσα εἰς τοὺς ὁδόντας του:

— Τώρα φέρνω ἐγὼ ἕνα κλητῆρα καὶ λογαριαζόμεσθε!

*

Εἰς τὰ καταστήματα ὅπου ράπτουν γυναικεῖα ἐνδύματα, ἐκτὸς τῶν ραπτριῶν, αἱ ὁποῖαι εἶνε κόραι 14 ἕως 20 ἐτῶν καὶ ράπτουν τὰ φορέματα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κυρίας τοῦ καταστήματος, ὑπηρετοῦν καὶ μερικὰ κοράσια 8 ἕως 10 ἐτῶν τὰ ὁποῖα λέγονται μικρά. Ἡ μικρὴ δὲν πληρονοῦται τίποτε· μόνον ὅταν ὑπάρῃ κανὲν φόρεμα εἰς καμμιάς κυρίας θά τῆς δώσῃ αὐτὴ δέκα ἢ εἴκοσι λεπτά· ἂν ἢ διευθύντρια εἶνε καλὴ, τῆς ἀγοράζει κανὲν ζευγάρι ὑποδηματῆκια, διότι χαλᾷ πολλὰ ὑποδήματα τὸ δυστυχισμένον ὄν, ἀπὸ τοὺς πολλοὺς δρόμους. Ὅ,τι νὰ χρειάζωνται εἰς τὸ κατάστημά: δειγμάτα, κομψαῖα, μπιροσίμια, κορδέλαις διὰ φιογκούς, ταντέλαις διὰ γαρνιτούραις, ὅλο αὐτὸ στέλλουν καὶ μόνον αὐτὰ κάμνει; ὑπηρετεῖ καὶ εἰς τὸ κατάστημά, σκουπίει τὴν αὐλὴν, πηγαίνει φέρνει τὸ σίδηρον τοῦ σιδερώματος ἀπὸ τὴν φωτιά, δίδει νερὸν εἰς ὅσας διψοῦν. Τὸ δὲ μεσημέρι δταν σχολάζουν πλέον ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, γίνεται ἢ ὑπηρετρία ὄλων τῶν ραπτριῶν. Τὴν στέλλουν εἰς τὸ παντοπωλεῖον καὶ φωνίζει διὰ πέντε, διὰ δέκα κόρας ψωμί, τυρὶ, ἢ ἔλαιον, ἢ χαλᾷ ἂν εἶνε νηστεία, ἢ σαφύλια, ἢ ἄλλο.

Ἡ Ἐλενίτσα ἦτο μίαν ἀπὸ τὰς μικράς· ἦτο λεπτοκαμωμένον κοράσιον ἕως ἐννέα ἐτῶν, μελαγχροῦν μὲ συμπαθητικὴν, πολὺ συμπαθητικὴν μορφήν,

μὲ γλυκῦτατα ὀμμάτια, καὶ τόσο ἐντροπαλὸν ὥστε δταν τοῦ ὠμιλοῦσε καμμία κυρία ἐγένετο κατακόκκινον, καὶ τόσο φιλότιμον ὥστε εἰς τὴν παραμικρὰν ἐπιπλήξιν τὸ ἔπαιρναν τὰ δάκρυα.

Καὶ τώρα τὸ ἐκατηγοροῦσαν ὅτι ἐκλεψεν ἕνα ζευγάρι καλτσοδέταις, καὶ ὁ μπιροσιμτζῆς ἐπήγγαινε νὰ φέρῃ ἕνα κλητῆρα νὰ τὸ πάρῃ, νὰ τὸ κλείσῃ μέσα εἰς τὴν φυλακὴν!...

*

Ἡ Ἀγλαία ἔβγαλε τὸ κομψὸν ἑπανωφόρι της καὶ τὸ φόρεμά της καὶ ἐφόρεσε τὴν ἐνδυμασίαν τὴν ὁποῖαν ἐφοροῦσε. Ἡ μητέρα της τὴν ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ χεῖρ νὰ φύγουν, διότι εἶχε παραχθῆ ἀπὸ τὰς ἀγρίας φωνὰς τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Ἀλλὰ μόλις ἐπροχώρησαν ἕως εἰς τὴν κλίμακα ἐστάθησαν, διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνέβαιναν ὁ μπιροσιμτζῆς μὲ ἕνα κλητῆρα.

Ὁ μπιροσιμτζῆς ἅμα εἶδε τὴν Ἐλενίτσαν, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτὴν, ἀκούσθησεν εἰς τὸν ὦμόν της τὴν βαρεῖάν του χεῖρα καὶ εἶπεν εἰς τὸν κλητῆρα:

— Νά, αὐτὸ εἶνε, πάρ' το μέσα.

Ἡ μήτηρ τῆς Ἀγλαίας καὶ ἢ Ἀγλαία ἐρριψαν εἰς τὴν Ἐλενίτσαν τὸ βλέμμα των καὶ, ὡς νὰ τὰς ἐκράτησε κατὶ τι ἐκεῖ, ἐστάθησαν, δὲν κατέβησαν τὴν κλίμακα ν' ἀναχωρήσουν.

Ἐκρατήσατε ποτὲ πουλάκι μέσα εἰς τὴν φουστάν σας; εἶδατε πόσον τρέμει ἀπὸ τὸν φόβον τὸ βλέμμα του, πόσον δυνατὰ κτυπᾷ ἢ καρδία του ὥστε νομίζετε ὅτι ὄλον τὸ σωματάκι του εἶνε καρδία;

Τόσον τρέμον εἶχε μέσα τὸ βλέμμα τῆς Ἐλενίτσας· ἢ καρδία της ἐκτυποῦσε δυνατὰ, ἐκλωτσοῦσε τὸ στήθος της· εἶχε γέινει κατακίτρινη ἅμα εἶδε τὸ κύνκρινον φόρεμα καὶ τὴν ξιφολόγησεν τοῦ κλητῆρος· καὶ δταν αὐτὸς τὴν ἐπίασεν μὲ βαναισότρητα ἀπὸ τὸν ὦμον καὶ τὴν ἔσυρε πρὸς τὸν ἑαυτὸν του, ἢ Ἐλενίτσα ἐσῆκωσε τὸν βραχίονά της ἐμπρὸς εἰς τὸ πρόσωπόν της ὡς διὰ νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ κανένα μεγάλον κίνδυνον.

— Ποῦ ταῖς ἐβλεπες ταῖς καλτσοδέταις; τῆς λέγει μὲ ἀγρίαν φωνὴν ὁ κλητῆρ.

Ἡ Ἐλενίτσα ἔτρεμε· ἐκτύποσαν τὰ δόντια της ἀπὸ τὴν τρομάραν της οὔτε « δὲν ταῖς ἐπῆρα ταῖς καλτσοδέταις » δὲν εἴμποροῦσε νὰ εἶπῃ.

— Μωρὴ, δὲν μοῦ λὲς ποῦ ταῖς ἔβαλες ταῖς καλτσοδέταις; ἐπανέλαθεν ὁ κλητῆρ καὶ τὴν ἐκαρατηροῦσε μ' ἕνα βλέμμα, ὡ! μ' ἕνα βλέμμα! ἀγριον, μυτερόν ὡς σπαθὶ ποῦ ἐμπήγγο μεσὰ εἰς τὰ σπλάγχνα της· καὶ μὲ τὸ βαρὺ του χεῖρ τὴν ἐτράνταζε.

— Δὲν τὸ λὲς αἰ, κλέφτρα; ἔλα τὸ λοιπὸν ἔς τὴν φυλακὴν!

Τὴν ἔσυρε μερικὰ βήματα ὡς ἀνὰ τὴν πᾶρην. Ἡ Ἐλενίτσα ἐνόμισεν ὅτι ἐχάθη πλέον· τὴν ἐπία-

σαν σπασμοί από τὰ ξηρά χεῖλη της, ἀπὸ τὴν ξηρὰν γλώσσάν της, ἀπὸ τὸν ξηρὸν λάρυγγά της καιμμία φωνὴ δὲν ἔδωκεν πλέον, ἀλλὰ τὰ ὀμμάτια της, τὰ ὅποια εἶχαν γίνει ἀσπρα ἀπὸ τὸν τρόμον, ἔλεγον:

— Ὅχι, δὲν ἔκλεψα ἐγώ, δὲν ἔκλεψα, οἴστέ με ἀπὸ τὰ χέρια αὐτῶν τῶν δράκων· θέλουν νὰ μὲ ἀρπάξουν, νὰ φύγουν!...

**

Αἱ ράπτριαι εἶχαν τρέξει ἅμα ἤκουσαν τὰς φωνὰς τοῦ κλητήρος· αἱ μεγαλείτεραι δὲν εἶχαν ἐβγαίξει, ἀλλὰ ἐσκυπταν ἀπὸ τὴν θύραν τὰς κεφαλὰς των· ἐπαρτηροῦσαν ἢ μία τὴν ἄλλην καταθωμωμένοι διὰ τὴν ἀγριότητα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων.

Ἡ μήτηρ τῆς Ἀγλαίας ἔσπευε πλησίον εἰς τὴν κλίμακα σιωπηλῆ· ἐκρατοῦσεν ἀπὸ τὴν χεῖρα τὴν κόρην τῆς σφιγτά· ἐπαρτηροῦσε τὴν σταραξικάρδιον ἐκείνην σκηνὴν μὲ πολλὴν συγκίνησιν, ὅπως ἐφαίνετο ἀπὸ τὸ βλέμμα της καὶ ἀπὸ τὴν δυνατὴν καὶ συγνὴν ἀνάπνοήν της. Ἡ Ἀγλαία ἐστρυμώμετο πλησίον τῆς μητρός της, ὅπως στρυμώμεται τὸ μικρὸν πουλάκι εἰς τὰς πτέρυγας τῆς μητέρας του ὅταν περνᾷ τὸ γεράκι αὐτὴ ἦτο ἀσφαλὴς· ἀλλὰ ἐν ἄλλο πουλάκι ἐπαράδερνε ἐκεῖ ἐμπρός της εἰς τὰ ὀνύχια δύο γερακιῶν.

Ἄχ! Τὸ κακόμοιρο!

— Μὰ αὐτὸ εἶνε μαρτύριον, εἶπεν ἡ κυρία Ἑλένη πρὸς τὴν μητέρα τῆς Ἀγλαίας, τί δικαιοσύνη εἶνε αὐτὴ, νὰ βασανίζον ἐτοί εἶνα ἀθῶο πλάσμα!

— Ὑποθέτετε ὅτι εἶνε ἀθῶον, ὅτι δὲν ἔκλεψεν; εἶπεν ἡ μητέρα τῆς Ἀγλαίας.

— Ὡ! εἶμαι βεβαία.

Ἡ μητέρα τῆς Ἀγλαίας ἀφῆκε τὴν χεῖρα τῆς κόρης της, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν μπισριμτζῆ καὶ μὲ ἔκφρασιν ἀξιοπρεπῆ ἀλλὰ γεμάτην ἀγανάκτησιν:

— Κύριε, τοῦ εἶπε, πόσα κάμνουν αἱ καλτσοδέται σας; καὶ ἔβγαλε τὸ κομψὸν χρηματοφυλάκιόν της.

— Πόσα; δέκα δραχμάς.

— Δέκα δραχμάς... ὦ! ἐψυθόρισαν ὅλοι αἱ ράπτριαι.

— Τί ἀσυνηθισία! εἶπε μὲ τὸν νοῦν της ἡ κυρία Ἑλένη.

— Καλὰ, δέκα! εἶπε μὲ δυνατώτερον τόνον ἡ μήτηρ τῆς Ἀγλαίας· νὰ! πάρτε τὰ λεπτά σας, κύριε, καὶ ἀφήσετε ἤσυχον τὸ καυμένο τὸ κορίτσι.

— Τώρα νὰ! εἶπεν ὁ μπισριμτζῆς, ἀρπάζων ὡς πεινασμένος τὰ χρήματα καὶ χώνων αὐτὰ εἰς τὴν τσέπην τοῦ γελέκου του· ἔτσι δά! τώρα τὸ νοιώθω μὲ συγχωρεῖτε γιατί ὅσας ἀνησούχησα· μὰ τί νὰ γείνη; ὁ καθένας δὲν τὸ παραίτῃ, βλέπετε, ἔτσι τὸ δίκαιόν του· προσκυνῶ, κυριαίς!

Οὔτε φωνή, οὔτε ψυθιρισμός ἠκούσθη· ἡ μεγα-

λειτέρη, ἡ πλέον ἀειωνος, ἡ πλέον βαθεῖα σιωπῆ τῆς περιφρονήσεως ἀπῆγγασεν εἰς τό:

— Προσκυνῶ, κυριαίς!

Ἀλλ' ὁ μπισριμτζῆς πρῶτος καὶ ὁ κλητῆρ δευτέρως κατέβησαν γρήγορα τὴν κλίμακα γελαστοὶ καὶ κατευχριστημένοι, ὡς νὰ ἐπῆγγαιναν νὰ κάμουν μοιρασιά...

**

Ἡ Ἑλενίτσα δὲν ἐπίστευε τί ἔδωλεπεν· ἐνόμιζε ὅτι εἶχε χαθῆ ὅλως διόλου, ὅτι θὰ τὴν ἤραξαν νὰ τὴν κλείσουν εἰς μίαν σκοτεινὴν φυλακὴν καὶ νὰ τὴν ἀφήσουν ἐκεῖ διὰ πάντα· καὶ τώρα νὰ! ἐποῦ τὴν ἀφῆκαν οἱ δύο ἐκείνοι ἀνθρώποι! ἀκόμη δὲν ἐπίστευε καλὰ τὰ ἑμμάτια της.

— Μήπως θὰ μὲ πάρουν πάλιν νὰ μὲ πᾶνε 'ς τὴ φυλακὴ; ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν της.

Καὶ ἡ καρδία της ἐκτυποῦσεν ἀκόμη, καὶ τὸ βλέμμα της ἦτο ἀκόμη γεμάτον τρόμον.

Ἀλλ' ἅμα κατέβησαν, ἅμα ἔγειναν ἀφαντοὶ ἀπ' ἐμπρός της οἱ δύο ἐκείνοι ἀγριάνθρωποι, ἔφυγε καὶ ὁ τρόμος, καὶ ἡ ὠχρότης της.

Καὶ τότε τὸ πρόσωπόν της ἔγεινε διαφορετικόν, ὡς ν' ἀνέβη ἀπὸ τὴν ψυχὴν της ἐν γλυκῷ, πολλὸ γλυκῷ αἴσθημα καὶ νὰ ἐχύθη εἰς τὴν μορφήν της. Τὸ βλέμμα της πρὸ πάντων, τὸ καστανόν της βλέμμα ἔλαβε μίαν τοιαύτην ἔκφρασιν τρυφερότητος, ὥστε ὅταν ἐσῆκωσε τὰ ὀμμάτια της καὶ παρετήρησε τὴν μητέρα τῆς Ἀγλαίας, αὐτὴ ἐνόμισεν ὅτι τὸ βλέμμα ἐκεῖνο εἶχε φωνήν, ὅτι τῆς ὠμίλησεν, ὅτι τῆς εἶπε μὲ τὰς πλέον συγκινητικὰς λέξεις τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς μικρᾶς κόρης καὶ ὅτι δὲν θὰ λησμονήσῃ ποτέ, ποτέ εἰς τὴν ζωὴν της τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν ὅπου τῆς ἔκαμε.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἔγεινε σκυθρωπὸν· μία λυπηρὰ σκέψις ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν της καὶ ἔρριψε τὴν σκιάν της εἰς τὸ βλέμμα της.

Ἐπλησίασε πρὸς τὴν μητέρα τῆς Ἀγλαίας.

— Μὰ δὲν ταῖς ἔκλεψα ταῖς καλτσοδέταις!

— Τὸ ξεύρω!

— Τὸ ξεύρετε πᾶς δὲν εἶμαι κλέφτικο;

— Ναί, τὸ ξεύρω.

Καὶ ἀφοῦ ἐβεβαίωθη ὅτι ἡ καλὴ κυρία δὲν τὴν ἐθεωροῦσε κλέφτραν, ἡ σκιά ἔφυγεν ἀπὸ τὸ βλέμμα της καὶ ἔλαμψε πάλιν ἀπὸ εὐγνωμοσύνην.

**

Τὴν ἴδιαν στιγμὴν ὁ μπισριμτζῆς εὐρίσκειν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ μαγαζίου του τὰς καλτσοδέτας, τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ὅτι τοῦ εἶχε κλέψει ἡ Ἑλενίτσα· ἀλλὰ δὲν ἐπῆγγε νὰ δώσῃ ὅπως τὰ χρήματα, δὲν ἐπῆγγε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι κατὰ λάθος ἐκατηγόρησε τὸσον ἄδικα τὸ πτωχὸν κοριτσάκι· ὄχι, δὲν ἐπῆγγε-

ἀλλὰ τὰς ἔβαλεν εἰς τὴν ὑαλίνην μύστραν τοῦ μαγαζίου του καὶ θὰ τὰς πωλήσῃ εἰς κανένα φουστα-γελλοφόρον.

Ὡ! βέβαια κάποιος ἔκλεψε τὰς καλτσοδέτας· ἂν ὁ μπισριμτζῆς ἔχη συνειδησῇ, αὐτὴ θὰ τοῦ εἰπῇ ποῶς τὰς ἔκλεψε!

**

Ὅταν ἡ Ἀγλαία εἶδεν ὅτι ἡ μητέρα της ἀφῆκε τὴν χεῖρα καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸν μπισριμτζῆν ἡ καρδία της ἐκτύπησε δυνατὰ καὶ ἐφοβήθη, ἀλλ' ἅμα ἤκουσε τί εἶπεν, ἅμα εἶδε τί ἔκαμεν, ἤθελε νὰ τρέξῃ εἰς τὴν ἀγκαλιὰ της νὰ τὴν σφίξῃ, νὰ τὴν φιλήσῃ.

— Τί καλὴ πού εἶνε ἡ μαμά! εἶπε μὲ τὸν νοῦν της.

Ἀλλ' ἅμα εἶδεν ὅτι μὲ δέκα μόνον δραχμάς ἔκαμε τὴν μεγάλην ἐκείνην καλοσύνην ἤρχισε νὰ σχηματίξῃ διαφορετικὴν ἰδέαν διὰ τὰ χρήματα. Ἔως τότε ἐνόμιζε ὅτι τὰ χρήματα χρησιμεύουν μόνον διὰ ν' ἀγοράξῃ κανεὶς ὅτι τοῦ ἀρέσει.

— Λοιπὸν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ μίαν μεγάλην καλοσύνην μὲ ὅσα ἀγοράξῃ μίαν κούκλαν! εἶπε πάλιν μὲ τὸν νοῦν της.

Καὶ ἔγινε νὰ σκέπτεται πόσας μεγάλας καλοσύνας εἰμποροῦσε νὰ ἔχῃ κάμει μὲ ὅσα ἔχει ἐξοδεύσει δι' ὅλα ἐκεῖνα τὰ σπασμένα, λιγυμένα παιγνιδία της, τὰ ὅποια τῆς ἦσαν περιττὰ τὰ περισσότερα, καὶ τῆς τ' ἀγόρασαν δίχως αἰτίαν, καὶ τῆς ἐχρηστέμεσαν μόνον μίαν ἡμέραν· πόσας καρδίας εἰμποροῦσε νὰ γεμίσῃ μὲ εὐγνωμοσύνην ἀντὶ νὰ γεμίσῃ μὲ τόσα ἀρχοντα σκουπίδια τὴν ἀποθήκην τοῦ σπητιοῦ των...

Καὶ ὅταν ἐπέστρεψε μὲ τὴν μητέρα της εἰς τὸ σπῆτι των ἦτο σκεπτικὴ εἰς τὸν δρόμον. Ἐσυλλογίζετο ὅσα εἶδεν, ὅσα ἔμαθεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Εἶχεν ἐμβῆ εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἐκεῖ ὅπου ράπτουν τὰ φορέματα καὶ εἶδε πολλὰς κόρας καὶ νέας, ἐμπρός εἰς μεγάλα τραπέζια σκυμμένοι νὰ ράπτουν, νὰ τρυπῶνουν, νὰ σιδερόνουν· ὅλοι ἐφοροῦσαν πτωχικὰ φορέματα· τὰ δάκτυλά των ὅλο ἐκινούνητο ἐπάνω κάτω καὶ ἔκαμαν σημάδια ἀπὸ τὸ βελόνι, τὸ ψαλίδι καὶ τὴν κλωστήν· καὶ τὸ ἐργοστάσιον ἦτο πτωχικόν· ἐπιπλὴν δὲν εἶχε κανέν, μόνον τριγύρω εἰς τὰ τραπέζια ἦσαν κἄτι ξύλινα μακροῦλα σκαμνία ἢ πρόστυχα καθέκλαι ὅπου ἐκάθηντο αἱ ἐργάτριαι· εἰς μίαν γωνίαν ἀκουμποῦσε μία βαπτικὴ μηχανή, ἡ ὅποια ἐβρωμοῦσε λάδι, δεῖτι πρὸ ὀλίγου τὴν εἶχαν ἀλείψει διὰ νὰ μὴ σκυριάσῃ.

— Καὶ ὅμως αὐτοῦ, ἐσυλλογίζετο ἡ Ἀγλαία, αὐτοῦ μέσα κατασκευάζουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὠραία φορέματα, μὲ τὰ ὅποια στολίζουσι τὸ σῶμα των αἱ κυρία εἰς τὰς ἐσπερίδας καὶ εἰς τοὺς χορούς, ὅπου σύρουν μὲ τὸσον καμάρι τὰς μακρὰς οὐράς των· αὐτοῦ μέσα τὰ κατασκευάζουν· καὶ ποῖαι τὰ κατα-

σκευάζουν; μερικαὶ αἱ ὁποῖαι εἶνε ἐνδύμεναι χειρότερα ἀπὸ τὰς ὑπηρετριάς πολλῶν σπητιῶν, πτωχικὰ ὅπου παίρνουν πενήντα καὶ ὀγδοήντα λεπτά τὴν ἡμέραν, καὶ ὀλίγα μόνον μιάμιση δραχμὴ ἢ δύο, ὅπως μοῦ εἶπεν ἡ κυρία Ἑλένη, καὶ μὲ αὐτὰ πρέπει ν' ἀγοράζον τὸ ψωμί καὶ τὸ φῶς τοῦ πτωχοῦ των σπητιοῦ καὶ νὰ οἰκονομήσουν πεντάρη πεντάρη διὰ ν' ἀγοράσουν κανέν εὐθηνὸν πανίον καὶ ἐνδυθῶν καὶ αὐταὶ καὶ αἱ μητέρες των καὶ τὰ μικρὰ των ἀδελφία...

Τότε πρώτην φορὰν ἔκαμε τὰς σκέψεις αὐτὰς ἡ Ἀγλαία· διότι ἔως ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν εἴχευρεν ἀπὸ πόσον πτωχὰ χέρια περιούν τὰ πλοῦσια καὶ μεγαλοπρεπεῖ φορέματα, οὔτε τί πτωχικὰ ἐπιπλα καὶ τί δυστυχῶν ἀντανακλοῦν τὸ βράδυ τὰ ὀμμάτια τῶν ράπτριῶν τὰ ὅποια τὴν ἡμέραν εἶνε προσηλωμένα ἐπάνω εἰς τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ βελουδένια, οὔτε ποῖαι σκέψεις διὰ ψωμί καὶ φαγητόν καὶ ἐνοίκιον περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλόν των ἐνῶ κάμνουν τὰς ραφὰς ἐκεῖνας!...

Καὶ κατόπιν ἀπ' αὐτὰ τῆς ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν της ἡ Ἑλενίτσα ὅτε τὴν ἔσυρεν ὁ κλητῆρ ἀγριεμένος, καὶ αὐτὴ ἦτο κατακλιτηνὴ, καὶ τὴν εἶχε πιάσει οἱ σπασμοί, καὶ εἶχε δεθῆ ἡ γλώσσά της ἀπὸ τὸν τρόμον...

**

Τέσσαρας ἡμέρας εἶχεν ἡ Ἑλενίτσα νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κατὰστημα. Εἶχεν ἀρρωστήσει. Τὴν εἶχε πιάσει ἐπὶ πύρετῶν ἀπὸ τὴν προμάραν της, ὅταν εἶχε πάγει εἰς τὸ σπητιὰ των· καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐσπαρταροῦσε ἐπάνω εἰς τὸ μικρὸν ἀχυρόστρωμά της, ἐπαραιμλοῦσε διὰ κομβία, μπισριμτῆ, σιδερώματα· ἔξαφνα ἐτινάζετο ἐπάνω μὲ ὀμμάτια ἀγρία ἀπὸ τὸν φόβον, καὶ ἐφώναζε:

— Κλητῆρας! Φυλακὴ! Καλτσοδέται! ὄχι! δὲν ἔκλεψα! γλυτώστε με!

Ἡ μητέρα της ἐπροσκάλεσε τὸν πατῆρ καὶ τῆς ἐδιάβασε μίαν εὐχὴν. Ὁ τυφλὸς πατῆρ της ἐκάθητο κοντὰ εἰς τὸ μαξιλάρι της καὶ ἐκρατοῦσε τὸ χεῖρ της. Κατὰ τὴν αὐγὴν ἡ Ἑλενίτσα ἀπεκοιμήθη ἀποκαμωμένη ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν της. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἦτο καλλίτερα· ἀλλ' ἔτρεμαν τὰ χέρια της ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν καὶ ἦτο ὠχρὰ. Ἰατρὸν δὲν ἐπροσκάλεσαν οὔτε ἰατρικὰ τῆς ἔδοσαν· μόνη της ἔγεινε καλὰ, ὡς πτωχὴ ὅπου ἦτο, καὶ ἔπειτα ἀπὸ τέσσαρας ἡμέρας ἐπῆγγεν εἰς τὸ κατὰστημα τῆς κυρίας Ἑλένης· ἦτο ἀδύνατος ἀκόμη· ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ; εἰμποροῦν οἱ πτωχοὶ νὰ εἶνε ἀρρωστοὶ; ἐπῆγγε μήπως τὴν στεῖλουν μὲ κανέν φόρεμα κάπου καὶ πάρῃ καιμίαν δεκάραν.

**

Ἐκείνην ἴσα ἴσα τὴν ἡμέραν εἶχαν τελειώσει καὶ

Τὰ φορέματα τῆς Ἀγλαίας καὶ τὰ ἔστειλαν μὲ τὴν Ἐλενίτσαν ἢ Ἀγλαία αἶμα εἶδε τὸ ἐπανωφοράκι τῆς καὶ τὸ φουστάνι τῆς, μόλις ἐπρόσεξεν εἰς τὴν Ἐλενίτσαν· τὴ ἤρπασεν εἰς τὴν ἀγκαλιάν τῆς καὶ μὲ χαρὰν, μὲ πηδήματα, μὲ τραγούδια ἀνέβη εἰς τὴν αἴθουσάν των νὰ τὰ φορέσῃ ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτην.

Ἡ Ἐλενίτσα ἐπερίμενε κάτω εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐσυλλογίζετο :

— Τί θὰ μοῦ δώσουν, μία δεκάρα ἢ δύο; ἢ μήπως δὲν μοῦ δώσουν τίποτε;

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτην, ἡ Ἀγλαία ἐκαμάρινε τὸ φόρεμά τῆς καὶ τὸ ἐπανωφοράκι τῆς. Τί ώραῖα ποῦ τῆς ἐπήγαιναν! τί κομψὰ φορεματάκια, καὶ τί ἐντύπωσιν ποῦ θὰ κάμῃ! καὶ ἔστρεφεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ φιλαρέσκειαν κ' ἐπαρτηροῦσε ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω εἰς τὸν καθρέπτην τὸ σῶμά τῆς.

Ἄλλ' ἔξαφνα δὴπως νὰ τὸ ἐνόησῃ, διὰ μιᾶς τῆς ἦλθαν εἰς τὸν νοῦν τῆς πάλιν ποῖα χέρια τὰ ἔραψαν τὰ φορέματά τῆς, διὰ τὴ ἔραψαν, ἐνθυμήθη τί ὑπέφερον ἢ καυμένη ἢ Ἐλενίτσα ἢ ὅποια τώρα ἐπερίμενε κάτω, καὶ ἐρυγεν ἢ φιλαρέσκεια ἀπ' ἐπάνω

τῆς καὶ ἠσθάνθη μίαν παράδοξον συγκίνησιν εἰς ὄλον τὸ σῶμά τῆς, ὡς νὰ εἶχε μείνει κρυμμένη μέσα εἰς τὸς ραφὰς τοῦ ἐπανωφορίου τῆς καὶ τοῦ φορέματός τῆς ἢ πτωχία τῶν βαπτιστῶν ὅπου τὰ εἶχαν ράψει καὶ τὴν ἐνοιωθεν εἰς τὴν ῥάχιν τῆς.

Τὰ ἔδγαλε γρήγορα καὶ κατέβη κάτω εἰς τὴν αὐλὴν· ἐπλησίασεν εἰς τὴν Ἐλενίτσαν καὶ τὴν ἠρώτησεν ἂν εἶνε καλά· εἶπε καὶ τῆς ἔδωσαν ἕνα γλυκό, τῆς ὠμίλησε μὲ γλυκὸν τρόπον ὡς φίλη τῆς, καὶ μὲ εὐγένειαν πολλὴν καὶ συγκίνησιν ἀκόμη περισσοτέραν τῆς ἔβαλεν εἰς τὸ χέρι τῆς, ἀπὸ τὰ ἰδικὰ τῆς λεπτὰ, ἕνα χαρτάκι — πέντε δραχμάς.

Θὰ εἶνε γεμάτο χαρὰν τὸ βράδυ τὸ χαμόσπητον τῆς Ἐλενίττας διὰ τὸν ἀνέλπιστον θησαυρὸν· ἀλλὰ καὶ τὸ μεγάλο μαρμάρινον σπῆτι εἶνε γεμάτον χαρὰν διὰ τὸν θησαυρὸν του· διότι ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα τῆς Ἀγλαίας νομίζουν θησαυρὸν μίαν κόρην ἢ ὅποια ἔβγαίει ἀρετὰς καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα· ἢ ὅποια μεταβάλλει εἰς ἀγάπην πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ αὐτὴν τὴν φιλαρέσκειάν τῆς.

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ 4 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

(Τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ ἴδε ἐν σελ. 142)

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

ΘΕΑΥΡΙΟΝ εἶνε ἡ εορτὴ τοῦ παπποῦ.

Ὅλοι τὸν ἀγαποῦν καὶ ὅλοι θὰ τοῦ εὐχηθοῦν μὲ τὴν καρδιά των νὰ ζήσῃ χρόνια πολλά.

Ἄλλὰ ἡ Μαρίκα, ἡ Φωτεινίτσα καὶ ὁ Τάκης, τὰ ἐγγονάκια του, ξεύρετε τί ἀπεφάσισαν; Ἐπειδὴ ξεύρουν πὼς ὁ παπποὺς τὰ ἀγαπᾷ πολὺ καὶ κάνει ὅ,τι τοῦ εἰποῦν, θὰ πᾶνε μόνον των πρῶτ', πρῶτ' νὰ τοῦ εἰποῦν:

— Παπποῦ, νὰ μᾶς ζήσῃς χρόνια πολλά!

Καὶ ὁ παπποὺς βέβαια θὰ κάμῃ τὸ θέλημά των, θὰ ζήσῃ χρόνια πολλά, καὶ τὰ γένηα του τὰ ἄσπρα θὰ γείνουν ἀκόμη πειδ ἄσπρα.

— Μπα! λέγει ὕστερα ἀπὸ ἴλιγο ἡ Μαρίκα, αὐτὸ τὸ λένε ὅλοι, δὲν θέλει οὔτε μελέτη, οὔτε κόπο· ἡμεῖς

νὰ μάθωμε ἕνα ποιηματάκι νὰ τοῦ τὸ ποῦμε καὶ σὰν ἰδῇ ὁ παπποὺς πὼς τὸ μάθαμε ἐπίτηδες γιὰ κείνον, θὰ τὸ νοιώσῃ πὼς τὸν ἀγαποῦμε πολὺ.

— Ναί, ναί, ἐπίτηδες γιὰ τὸν παπποῦ νὰ τὸ μάθωμε, λέγει ἡ Φωτεινίτσα. Καὶ τρέχουν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν (τὴν μεγάλην των ἀδελφὴν) νὰ τοῖς τὸ μάθῃ τὸ ποιηματάκι.

Ἡ Ἀθηνᾶ παίρνει ἕν βιβλίον καὶ κάθεται σιγά, σιγά καὶ τοῖς μαθαίνει ἕνα μικροῦτσικο ποιηματάκι, ποῦ λέγει καὶ αὐτό: « Παπποῦ, νὰ μᾶς ζήσῃς χρόνια πολλά », ἀλλὰ τὸ λέγει τόσο νόστιμα, τόσο χαριτωμένα!

Πὼς προσέχουν! Τὸ ἔμαθαν πειὰ σὰν νεράκι. Ὁ Τάκης μονάχα δὲν τὸ ἔμαθε καλά, γιὰτὶ εἶνε μικρὸς ὁ κακόμοιρος· ἀλλὰ δὲν πειράζει. Ὁ Τάκης θὰ προσφέρῃ μίαν ἀνθοδέσμη καὶ ὅ,τι δὲν τῆ τὸ στόμα του θὰ τὸ ποῦν τὰ λουλούδια, γιὰτὶ τοῦ εἶπαν πὼς καὶ αὐτὰ ἔχουν γλώσσαν. Ὡ! Ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς εορτῆς τοῦ παπποῦ! Ἡ καρδιά τῆς Φωτεινίτσας κάμνει τικ-τάκ. Μήπως τὸ λησμονήσῃ τὸ ποιηματάκι ἅμα σταθῇ ἐμπρὸς εἰς τὸν παπποῦ; Γιὰ νὰ μὴ τὸ λησμονήσῃ εἶπε τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς τὸ ἔγραψεν εἰς ἕνα χαρτάκι.

Ὁ παπποὺς ἐκάθητο εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Κτυποῦν εἰς τὴν θύραν: Τάκ-τάκ! « Ποῖς εἶνε; » « Ἡμεῖς ». Καὶ τί βλέπει; πρῶτα τὸν Τάκην μὲ τὴν ἀνθοδέσμη, ἔπειτα τὴν Μαρίκα καὶ τὴν Φωτεινίτσα καὶ πίσω ἀκόμη τὸν μικρὸν Θαλῆ ποῦ τὸν ἔφερον ἢ ὑπηρέτρια νὰ εὐχηθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν παπποῦ του χρόνια πολλά.

Τί ώραῖα ποῦ τὸ εἶπαν τὸ ποιηματάκι! Ὁ παπποὺς θέλει νὰ ζήσῃ πολὺ ἀκόμη, διότι εἶνε εὐτυχῆς ποῦ ἔχει τόσο καλὰ ἐγγόνια καὶ τὸν ἀγαποῦν τόσο πολὺ· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐγγονάκια του θὰ εἶνε πάντα καλά, διὰ νὰ εἶνε εὐτυχῆς ὁ παπποὺς.

Ο ΚΑΛΟΣ ΘΕΟΣ

"Όλα τ' άνθη που προβάλλουν
 "Όταν ο καιρός των φθάρει,
 "Όλα τὰ πουλιά, που ψάλλουν
 Μέσ' ες τὰ φυλλώμενα δάση,
 "Όλα ο καλός Θεός,
 "Ο Θεός τὰ έχει πλάσει.

Τ' άψηλά βουά, που ζούνε
 Άγρια θεριά κρυμμένα,
 Τας κοιλάδες που ηηδύνε
 Άσπρ' άρνάκια χαιδεμένα,
 "Όλα ο καλός Θεός,
 "Ο Θεός τ'άχει πλασμένα.

Και λοιπόν το κάθε στόμα
 Τόν ύμνε μ' εύγνωμόσυνη
 Έπειδή ψυχή και σώμα,
 Κ' εύμορφία και γερωσύνη
 "Όλα ο καλός Θεός,
 "Ο καλός Θεός τὰ δίνει.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΤΑ ΦΩΣΦΟΡΑ

Σ'ας συνέθη ποτέ, ενῶ κρατείτε εν σπύρτον εις τας χειράς σας και παίζετε με αυτό, ν' ανάψη έξαφνα έξαφνα και νά ζηπασθήτε και σεί, και ὄλοι νά γυρίσουν νά σ'ας ἰδοῦν και σείς νά εντροπιασθήτε; Αυτό συνέθη εις την μικράν Θεανῶ δέν εἰξεύρω που εἶχε τὸ νοῦν της και δίχως νά τὸ καταλάβῃ ἤνοιξε τὴν σπιρτοθήκην και ἐπήρε εν σπύρτον, και ενῶ τὸ ἔτριβε, φρίτς! ἤναψε τὸ σπύρτον.

Πέντε ζευγάρια μάτια, τοῦ παπποῦ, τοῦ πατέρα, τῆς μητέρας, τῆς Οὐρανίας και τῆς Βερενίκης προσηλάθησαν ἐπάνω της, τὰ δὲ ἰδικά της ἐχαμήλωσαν.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, Θεανῶ, παίζεις; τῆς εἶπε με κάποιαν σοδαρότητα ἡ μητέρα της.

— Δέν τὸ κατάλαβα, μητέρα, εἶχα ἀλλοῦ τὸν νοῦν μου.

— Και ποῦ τὸν εἶχες, παρακαλῶ;

Ποῦ τὸν εἶχε; δέν τὸ εἰξευρεν οὐδ' αὐτὴ ὁ νοῦς καμμίαν φορὰν τρέχει τρέχει, πάγει παντοῦ, κάμνει ἕνα μεγάλο ταξεῖδι, και ἔπειτα δταν ἐπιστρέφῃ εις τὸ κεφάλι μας δέν μ'ας λέγει εις ποῖα μέρη ἐπῆγε; αὐτὸ τὸ ταξεῖδι τοῦ νοῦ λέγεται ῥεμβασμός.

Ἡ Θεανῶ λοιπόν ἐρρέμδαζε και δέν εἰξευρε ποῦ τὸν εἶχε τὸν νοῦν της' ἀλλὰ έξαφνα, ενῶ παρετήρησε με προσοχὴν τὸ μισοκαμμένον ξυλάριον τοῦ σπύρτου, τὸ πρόσωπόν της ἔλαβε τὴν ζωηράν ἐκεί-

νην ἐκφρασιν τῆς περιεργείας τὴν ὁποῖαν ἐλάμβανεν δταν ἤθελε νά μάθῃ κάτι τι τὸ ὅποιον δέν εἰξευρε.

— Δέν τὸ ξεύρω καλά, καλά, ποῦ τὸν εἶχα τὸν νοῦν μου; εἶπεν ἀλλὰ μορεῖ νά τὸν εἶχα μέσα ες αὐτὴν τὴν σπιρτοθήκην; και ἔβλεπε τὸν πάππον της με ἐκφραστικωτάτους ὀφθαλμούς, ὡς νά τοῦ ἔλεγε: θά μου πῆς γιὰ τὰ σπύρτα! θά μου πῆς γιὰ τὰ σπύρτα!

— Μέσα εις τὴν σπιρτοθήκην; εἶπεν ἡ Βερενίκη γελάσασα.

— Ναί, γιατί δέν ξεύρω τί πράγμα εἶνε αὐτὰ τὰ σπύρτα ποῦ εἶνε μέσα, ἀπὸ τί τὰ κάμνουν, πῶς τὰ κάμνουν και διατί ἀνάπτουν.

— Ἡ πονηρή! ἐψιθύρσεν ὁ πάππος; τὰ κατάφερε κάλι.

— Και τῶρα ποῦ εἶνε ὁ νοῦς σου; τὴν ἠρώτησεν ἡ μητέρα της, ἀφήσασα τὴν σοδαρότητά της και χαμογελάσασα.

— Εἰς τὸ στόμα τοῦ παπποῦ περιμένει ν' ἀκοῦσῃ ὅσα θά μου πῆ γιὰ νά τὰ μάθω.

— Ἄς πληρώσωμεν και αὐτὸν τὸν φόρον εις τὸν εἰσπράκτορά μας, εἶπεν ὁ πάππος; λοιπόν θέλεις νά σου εἰπῶ δια τὰ σπύρτα; και πρώτον ἡ λέξις σπύρτα δέν εἶνε ἐλληνική, ὡστε ἂν θέλῃς, εἰμπορεῖς νά τὰ ὀνομάξῃς φωσφόρα τὰ σπύρτα.

— Και ὄχι φώσφορα ὅπως τὰ φωνάζουν μερικοί

ἀγράμματοι πωληταί εις τοὺς δρόμους, εἶπεν ἡ Βερενίκη.

— Ὅποιος βλέπει σήμερον τὰ φωσφόρα, ἐξηκολούθησεν ὁ πάππος, τὰ ὁποῖα εἶνε τόσο κοινὰ και εὐρίσκονται εις τὸ χειρότερον πτωχόσπητον, νομίζει ὅτι τὸ ἴδιον συνέβαινε και πάντοτε; και ὁμως ὅταν ἐγὼ ἤμην εις τὴν ἡλικίαν σου, Θεανῶ, δέν εἰξευρα τί εἶνε τὰ φωσφόρα.

— Και με τί ἀναπταν φωτιὰ τότε; ἠρώτησεν ἡ Θεανῶ με κάποιαν δυσπιστίαν.

— Τὸν παλαιὸν καιρὸν ἔτριβαν δύο ξηρὰ ξύλα και ἤναπτε τὸ ἐν' ἀκόμη ἕως τώρα οἱ ἄγριοι ἔτσι ἀνάπτουν φωτιάν. Εἰς τὸν καιρὸν μου ἤναπτον φωτιὰ με τὸ τσακμάκι; εἶχαν μίαν πέτραν, ἡ ὁποῖα ὀνομάζεται πυρόλιθος και αὐτὴν τὴν ἐκτυποῦσαν με ἕνα κομμάτι χάλυθος, ἀπὸ τὸ κτύπημα δὲ ἔβγαζαν σπῆλαις, και ἀπὸ αὐτὰς ἤναπτεν ἡ ὕσκα, τὴν ὁποῖαν ἐκρατοῦσαν κοντὰ εις τὸ τσακμάκι. Ἄλλ' ἤτο δύσκολον πράγμα νά ἀνάπτῃ κανεὶς φωτιὰ τότε και δια τοῦτο κάθε οἰκογένεια τὸ βράδυ, δταν ἐκοιμήτο, ἐσκέπαζε με τὴν χόβολη μερικὰ ἀναμμένα κάρβουνα και τὰ εἶχε δια τὸ ἄλλο πρωί. Καὶ ἂν ἔσθωναν; ὦ! δυστυχία! ἕνα παιδάκι ἡ ἕνας ὑπέρητης ἐγυρνοῦσε τὰ σπῆλαις τῆς γειτονίας κ' ἐζητοῦσε φωτιὰ.

— Τί καλά ποῦ ζοῦμε τώρα και δέν ἐξοῦσαμε ἐκεῖνα τὰ παλῆα χρόνια! εἶπεν ἡ Θεανῶ. Φαντάσου τώρα, ἐγὼ νά τρέχω εις τὴν γειτονίαν και νά λέγω: Ἄγνη φωτιὰ, παρακαλῶ!

— Βέβαια εἶσαι εὐτυχὴς διότι ζῆς τώρα και ἔχει τότε; οἱ ἄνθρωποι προῦδουσιν πολλὸ ἀπὸ τότε και εὐρήκων πολλὰς εὐκολίας; φαντάσου ὅτι πρὸ ἐξήντα χρόνων ἀκόμη δέν ἦσαν οὔτε ἀτμόπλοια, οὔτε σιδηρόδρομοι, οὔτε τηλεγράφος, οὔτε τόσα ἄλλα πράγματα; ἀλλ' αὐτὰ τὰ λέγομεν ἄλλην φορὰν; ἄς ἐλθωμεν τώρα εις τὰ φωσφόρα μας; ἀφοῦ ἤτο τόσο δύσκολον νά προμηθευθοῦν φωτιὰ, ἐσκέφθησαν νά κάμουν φωσφόρα; και ἔκαμαν; ἀλλὰ τί εἶδους φωσφόρα; ἐπαίρναν κοτσάνια καναβισοῦ και τὰ ἐβουτούσαν ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εις λυωμένο θειάφι; και τώρα νομίζετε ὅτι ἔφθανε νά τὰ τρίψουν ἐπάνω εις ἐν ξηρὸν πράγμα δια νά ἀνάψουν; Διόλου; ἔπρεπε νά τὰ πλησιάσουν εις ἀναμμένον κάρβουνον, ἡ εις ὕσκαν ἀναμμένην ἀπὸ τὸ τσακμάκι.

— Και διατί δέν ἀναπταν μόνον με τρίψιμον; ἠρώτησεν ἡ Θεανῶ.

— Διότι δέν εἶχαν μέσα των φωσφόρον; ὁ φωσφόρος μ'ας ἔκαμε νά ἔχωμε πρόχειρον τὴν φωτιὰ, ν' ἀνάπτωμεν δταν θέλωμεν και με μεγάλην εὐκολίαν.

— Τί εἶνε ὁ φωσφόρος, ἠρώτησεν ἡ Βερενίκη.

— Τώρα θά σ'ας τὸ εἰπῶ; ἀλλ' ἄς τελειώσωμεν πρώτα τὸ φωσφόρον και ἔπειτα ὀμιλοῦμεν δια τὸν φωσφόρον. Τὰ φωσφόρα τώρα τὰ κατασκευάζουν ἀπὸ μικρὰ ξυλάρια καμωμένα ἀπὸ λεύκην ἡ πεύκην

δέν τὰ πελεκοῦν, ἐννοεῖται, ἕνα ἕνα, ἀλλὰ τὸ κάμνουν ὡς ἐξῆς: σκουνοῦν με πολὺ μεγάλην δύναμιν κομμάτια ξύλα ἐπάνω εις μίαν πλάσια ἀπὸ χάλυθα ἡ ὁποῖα ἔχει πολλὰς μικρὰς τρύπας με χεῖλη κοπερά, ὅσον ξύλον περάσῃ μέσα εις τὰς τρύπας κῆπεται και γίνονται ἀπ' αὐτὰ τὰ ξυλαράκια τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἄκρον βουτοῦν ἔπειτα εις θειάφι λυωμένον, και κατόπιν τὸ βουτοῦν εις φωσφόρον και δια νά μὴ ἀνάψῃ — διότι ὁ φωσφόρος ἀνάπτει ἅμα ἔλθῃ εις σύναφειαν με τὸν ἄερα, — τὸ ἄκρον τοῦ ξυλαρίου τὸ βουτοῦν τρίτην φορὰν εις ζύμην περιέχουσαν κόλλαν και μίαν χρωματιστὴν οὐσίαν, ἔπειτα δὲ τὰ ἀφίουν εις ἐν μέρος και ξηραίνονται.

— Διατί ἀνάπτουν ἅμα τὰ τρίψωμεν τὰ φωσφόρα; εἶπεν ἡ Βερενίκη.

— Ἰδοῦ, διατί: Τὸ τρίψιμον προξενεῖ θερμότητα, ὅπως ξεύρεις, λοιπόν ἀπ αὐτὴν τὴν θερμότητα ἀνάπτει ὁ φωσφόρος, ὁ ὁποῖος δίδει φωτιὰ εις τὸ θειάφι, τὸ ὅποιον δίδει φωτιὰ εις τὸ ξυλαράκι.

— Μὰ αὐτὸς ὁ κύριος φωσφόρος, ἐπὶ τέλους τί εἶνε;

— Ὁ κύριος φωσφόρος; ἔχει και αὐτὸς τὴν ἱστορίαν του και θά σ'ας τὴν εἰπῶ. Πρὸ διακοσίων χρόνων εις μίαν πόλιν τῆς Γερμανίας, τὸ Ἀμβούργον, ἦταν ἕνας γέρον σοφὸς Βράντ, τοῦ ὁποίου τοῦ εἶχε στρίψει ὀλίγον ἡ βίδα και ἤθελε και καλά και σώνει ἀπὸ κάτι σκουριασμένα καρφία και σιδηρα νά βγάλῃ μάλαμα. Ἀφοῦ δέν κατώρθωσε τίποτε, τί ἀπεράσσειε νά κάμῃ, νομίζετε; Νά βράσῃ οὔρον. Καὶ ἔβρασεν, ἕως ὅτου ἐπὶ τέλους εἶδε νά λάμπῃ κάτι τι εις τὸ βάθος τῶν δοχείων του.

— Ἦταν μάλαμα;

— Ὅχι; ἤτο κάτι πολὺ ὠφελιμώτερον; ὁ Γεροντὸς Βράντ δίχως νά θέλῃ ἔκαμε τὴν μεγαλειτέραν καλωσύνην εις τὸν κόσμον. Ἀνεκάλυψε τὸν φωσφόρον. Τώρα δέν τὸν βγάζουν πλέον ἀπὸ τὸ οὔρον, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ κόκκαλα τῶν ζώων.

Ὁ φωσφόρος εἶνε κίτρινωπὸς και διαφανής; ἐννοεῖτε διατί τὸν ὀνομάζουν φωσφόρον, διότι φέρει φῶς. Και πραγματικῶς ὅταν τὸν τρίψῃ κανεὶς με τὰ δάκτυλα του εις τὸ σκότος, τὰ δάκτυλα λάμπουν και ἂν με ἐν φωσφόρον γράψετε τὸ ὄνομά σας εις τὸν τσίγον, ἐνῶ εἶνε σκότος, θά ἰδῆτε κάτι γράμματα νά λάμπουν και νά κινοῦνται ἕως ὅτου νά ἐξατμισθοῦν και νά σβύσουν; αὐτὸ τὸ κάμνει ὁ φωσφόρος τὸν ὅποιον ἔχει μέσα του τὸ φωσφόρον; ὁ φωσφόρος εἶνε πολὺ εὐφλεκτός ὡς καὶ ἅμα τὸν ζεστάνῃς ὀλίγον, ἡ τὸν τρίψῃς κάπου, παίρνει ἀμέσως φωτιὰ.

Εἶνε δὲ ἐν ἀπὸ τὰ τρομερώτερα δηλητήρια, δια τοῦτο νά μὴ βάζετε ποτέ εις τὸ στόμα σας τὰ φωσφόρα, ὅτε νά τὰ πλησιάζετε εις τὸ φαγητὸν σας.

Ἐν τούτοις αὐτὸ τὸ τρομερὸν φάρμακον τὸ ἔχομεν μέσα μας εις τὰ κόκκαλά μας, ὅπως ὄλα τὰ ζῶα.

εφρίσκειται δὲ καὶ εἰς τὸ κρέας, καὶ εἰς τὸ ψωμί, καὶ εἰς τὸ γάλα, καὶ εἰς τὰ χορταρικά, καὶ εἰς τὰ ἔσπρια.

— Λοιπὸν τρώμε φαρμάκι; εἶπεν ἡ Θεανὴ μὲ νομικὸν τρόπον ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὸν πάππον νὰ γελάσῃ.

— ὦ, μὴ τρομάζεις μικροῦλά μου, εἶπεν ὁ πάππος, δὲν κινδυνεύομεν νὰ φαρμακωθῶμεν μὲ τὸ κρέας ἢ τὸ ψωμί πού τρώομεν ἢ τὸ γάλα πού πίνομεν· αὐτὰ ἔχουν τόσον ὀλίγον φωσφόρον, ἔχουν δὲ καὶ ἄλλας οὐσίας μέσα αἱ ὁποῖαι τοῦ ἀφαιροῦν ὅλην τὴν δύναμιν. Μόνον τὸν φωσφόρον πού εἶνε μέσα εἰς τὰ φωσφόρα νὰ φοβῆσθε, αὐτὸς εἶνε ἐπικίνδυνος· πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἐνθουμοῦμαι, ἐφαρμακώθη ἓνα παιδάκι, διότι ἔπιε νερὸν μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔμεινε κάμποσας ὥρας ἓνα κουτί σπύρα.

Ἡ Θεανὴ ἐκρατοῦσεν ἀκόμη εἰς τὰς χεῖράς της

τὸ ξυλαράκι τοῦ σπύρου, μάλλον ὅτι δὲ ἦτο καμμένον καὶ δὲν εἶχε διόλου φωσφόρον, αὐτὴ τὸ ἔρριψε μακρὰν· δὲν ἦτο ζωηρὰ ὅπως ἄλλοτε· ὁ θάνατος τοῦ φαρμακωθέντος παιδιοῦ τὴν ἔκαμε νὰ μελαγχολήσῃ· ἀλλὰ μὲν ἐπέραταν πέντε λεπτά, οἱ θεθαλμοὶ τῆς ἤστραψαν ὡς νὰ τῆς ἦλθε μία ἰδέα.

— Ἄμα βραδύαση, νὰ πῶμε νὰ γράψωμε τὰ ὀνόματά μας εἰς τὸν τοῖχον καὶ νὰ λάμπουν εἰς τὸ σκότος, εἶπεν εἰς τὰς ἀδελφάς της.

— Ναί, ναί, εἶπε καὶ ἡ Οὐρανία καὶ ἡ Βερενίκη.

Ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ εἶνε γνωστικαὶ καὶ ὅτι δὲν θὰ ληρώσουν τοὺς τοίχους τῶν καλῶν των δωματίων, ἀλλὰ ὅτι τὸ πείραμά των ἔξ τὸ κάμουν εἰς τὸν τοῖχον κανενὸς παραμέρου δωματίου ὅπως καὶ σὺ βέβαια, μικρὰ μου ἀναγνώστρια.

ΦΙΛΙΠΠΙΣΤΗΜΩΝ

« ἌΛΛΟ ΔΕΝ ΕΠΡΟΦΘΑΣΕ ΝΑ ΒΗΝΗ Ο ΓΕΡΟ-ΓΥΛΛΟΣ »

Η ΠΕΙΣΜΑΤΑΡΑ ΓΥΛΛΟΠΟΥΛΑ (ΑΔΗΓΟΡΙΑ)

Ὁ Γερο-Γρύλλος ἐπλησίαζε ν' ἀποθάνῃ, καὶ τὰ παιδιά του εἶχαν μαζευτῆ τριγύρω εἰς τὴν κλίνην του καὶ ἔλαιαν ἀπαρηγόρητα.

— Παιδιά μου, εἶπεν ὁ ψυχομαχῶν Γρύλλος, μὴ λησμονεῖτε τὰ καθήκοντά σας ἀφοῦ ἀποθάνω.

— Ὅχι, δὲν θὰ τὰ λησμονήσωμεν, ἀπήντησαν μὲ δάκρυα τὰ παιδιά του· ἀλλὰ μάθε μας, πατέρα, τί θέλεις νὰ κάμωμεν.

— Ἐξήσαστεν πάρα πολὺ μαζί, παιδιά μου· αἱ οἰκογένειαι πρέπει νὰ χωρίζονται, ἔπειτα νὰ πηγαί-

νουν ἐδῶ ἐκεῖ, δεξιά, ἀριστερά, καὶ νὰ νοικοκυρεῦνται.

— Ἀλλά, πατέρα, σὺ ὁ ἴδιος δὲν μᾶς ἐπαράγγειλες ἕως τώρα νὰ εἴμεθα πάντοτε ἡνωμένοι; εἶπεν εἰς μικρὸς γρύλλος.

— Βέβαια, νὰ εἴσθε ἡνωμένοι ἀπὸ ἀγάπην καὶ αὐτὴ ἢ ἔνωσις θὰ σᾶς κάμῃ δυνατούς, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μένετε αἰωνίως ἐδῶ μέσα· πρέπει νὰ κάμετε τὸν προορισμὸν σας, νὰ φανῆτε ὠφέλιμοι.

— Πῶς; εἶπεν εἰς ἄλλος γρύλλος. Δὲν ἐννοοῦμεν

καὶ καλὰ ποτὸς εἶνε ὁ προορισμὸς μας; ἐξήγησέ μᾶς τον.

Ὅλοι ἔκουσαν τὰ δάκρυά των καὶ ἠτοιμάσθησαν ν' ἀκούσουν μὲ προσοχήν.

Τότε ὁ Γερο-Γρύλλος εἰδείξεν εἰς μερικά παιδιά του ἔνε κοῖλον δένδρον πλησίον τοῦ δρόμου, καὶ τὰ παρήγγειλε νὰ ὑπάγουν ἐκεῖ καὶ νὰ τραγουδοῦν διὰ νὰ διασκεδάξουν τοὺς διαβάτας μὲ τὸ τραγοῦδι των· εἰς ἄλλους γρύλλους εἶπε νὰ ὑπάγουν νὰ κατοικήσουσιν εἰς τὸν τοῖχον τοῦ νεκροταφείου διὰ νὰ τραγουδοῦν ἐπάνω εἰς τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν. Εἰς ὅλους δὲ ἔδωκε παραγγελίαν νὰ ὑπάγουν κάπου καὶ νὰ φανοῦν χρήσιμοι μὲ τὸ τραγοῦδι των. Μόνον εἰς τὸ πλεόν μικρὸν γυλλοῦδον ἢ καλλίτερον εἰς τὴν πλεόν μικρὰν γυλλοπούλαν—διότι ἦτο δεσποινίς— δὲν εἶπε τίποτε· ὀνομάζετο Τίνα, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν γυλλῶν θὰ εἴπῃ «μικροῦλα».

— Ἐμένα, παπάκη, τί μοῦ παραγγέλλεις; εἶπεν ἡ Τίνα μὲ τὴν ὀξείαν της φωνήν, τρέμουσα ἀπὸ συγκίνησιν.

— Εἰς ἐσένα, κόρη μου, τί παραγγέλλαν ἀφίνω; τὴν πείδ καλῆ; νὰ μείνης εἰς τὸ σπητάκι μας καὶ νὰ τραγουδῆς πάντα τὰ παλαιὰ τραγοῦδια πού σ' ἔμαθα.

Ἄλλο δὲν ἐπρόφασε νὰ εἴπῃ ὁ Γερο-Γρύλλος· τὰ μακρὰ του ποδάρια ἐτέντωσαν καὶ μὲ τὴν τελευτικίαν του συμβουλὴν ἐβγήκε καὶ ἡ ψυχὴ του.

Κατάκαρδα ἐλυπήθησαν οἱ γρύλλοι· τὸν ἐβρήθησαν τὸν νεκρὸν, ὅπως συνειθίζον νὰ θρηγοῦν τὸν νεκρὸν των οἱ γρύλλοι, καὶ ἅμα ἐβγήκεν ἡ σελήνη ἔκαμαν μεγαλοπρεπῆ κηδείαν, τὴν ὁποῖαν συνώδευσαν πολλοὶ γρύλλοι.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ καιρὸς ἦτο ὠραῖος· ὁ ἀνεμὸς ἐφύσα μέσα εἰς τὰ δένδρα, καὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε.

Οἱ ὄρσανοι γρύλλοι, τοὺς ὁποῖους εἶχε συμβουλεύσει ὁ πατήρ των νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ κοῖλον δένδρον, ἐπῆγαν καὶ ἤρχισαν τὸ τραγοῦδι των.

Οἱ ἄλλοι ἐπῆγαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον· τὸ μέρος ἦτο πολὺ μελαγχολικόν, ἀλλ' ὁ καιρὸς ἦτο τόσον ὠραῖος ὥστε ἐληθροῦσαν καὶ τὴν λύπην των καὶ τὴν μελαγχολίαν του μέρους καὶ ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ τραγουδοῦν εὐθύμως.

Μερικοὶ μόνον εἶχαν μείνει εἰς τὸ σπητάκι των,

ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἐβγήκαν ἔξω νὰ χαροῦν τὸν ἥλιον μὲ τὰς πεταλούδας καὶ τὰς μελίτσας.

Καὶ ἡ δυστυχὴς μικροῦλα Τίνα ἔμεινε μόνη, κατόμονη, καταλυπημένη, εἰς μίαν ἄνραν, καταδικασμένη νὰ τραγοῦδῇ ὁλοένα τὸ παλῆν τραγοῦδι, ὡσὺν νὰ ἦτο καμμία γραῖα γυλλοῦδου ὀγδοῆντα χρόνων. Δὲν ἤθελεν αὐτὴ νὰ μένῃ μέσα ἐκεῖ ὀλομόνηχη, καὶ ἐνῶ ἔκαμε νὰ τραγουδήσῃ τὴν ἐπῆραν τὰ δακρυα.

— Αἰ, κυρὰ Γρύλλαινα, τί εἶνε; εἶπε μία φωνή. Ἦτο ἡ φωνὴ τῆς κυρᾶς Ἀράχνης, ἡ ὁποῖα εἶχεν ἔλθει ἕως εἰς τὴν θύραν καὶ ἔσκυπτε μέσα.

Ἡ Τίνα δυσηρεστήθη πολὺ μὲ τὸν τρόπον τῆς Ἀράχνης καὶ ἀπήντησε.

— Πρῶτα πρῶτα δὲν εἶμαι «κυρὰ» καὶ ἔπειτα ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς τί ἔχω, νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ. Στενοχωροῦμαι ἐδῶ μέσα.

— ὦ, πολλὸ καλὰ, δεσποινίς Γρύλλου, εἶπεν ἡ κυρὰ Ἀράχνη, καὶ διατί αὐτὴ ἡ στενοχωρία;

Ὁ τρόπος καὶ ἡ ὁμιλία τῆς Ἀράχνης δυσηρεστήσθη πολὺ τὴν Τίναν. Ἀλλ' ἤθελε νὰ εἴπῃ εἰς κάποιον τὴν λύπην της, καὶ ἀφοῦ δὲν εἰστικεν ἄλλον, τὴν εἶπεν εἰς τὴν Ἀράχνην.

— Δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ εἴμαι ἐδῶ μέσα κλεισμένη, δὲν ὑποφέρω.

— Ἀφοῦ εἶσαι μικρὴ καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς τίποτε ἄλλο πρέπει νὰ μείνης ἐδῶ μέσα νὰ τραγοῦδῃς τὸ παλῆν τραγοῦδι.

— Τὰς συμβουλὰς σου κράτησέ τας διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, εἶπε πειραγμένη ἡ Τίνα, θέλεις νὰ συμβουλεύς καὶ ἄλλους σὺ, πού δὲν ἔκαμες εἰς τὴν ζωὴν σου τίποτε ἀκόμη.

— Ἐγὼ εἰξεύρω καὶ ὑφαίνω, καὶ μὲ τὸ ὑφασμὰ μου στολιζῶ τοὺς τοίχους.

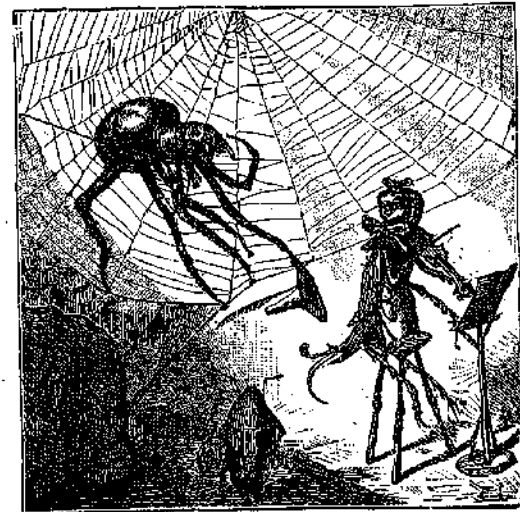
— Σὺ; τίποτε δὲν πιστεύω ἀπ' ὅσα μοῦ λέγεις.

— Καὶ βέβαια τί εἴμπορεῖ νὰ ξεβῆρῃ μία Στακτοπέπελη πού δὲν ἐβγήκε ποτὲ ἔξω ἀπὸ τὴν γωνιά της.

— Στακτοπέπελη! ἐγὼ τί ξεβῆρα; ξεβῆρω πῶς τρώγεις μυγῆας, μυγοχάτρα!

— Ἄ! δεσποινίς Γρύλλου, δεσποινίς Γρύλλου, εἶπε μία Σαραντοποδαροῦσα, δὲν εἶνε καλὸ πρᾶγμα νὰ ὑβρίζῃς τοὺς μεγαλειτέρους σου.

— Ἐγεις δίκαιον, εἶπεν ἡ Τίνα, μὰ ὅταν κανεῖς εἶνε πολὺ δυστυχὴς δὲν προσέχει εἰς τὰ λόγια του.

« Αἰ, ΚΥΡΑ ΓΥΛΛΑΙΝΑ, ΤΙ ΕΙΝΕ; »

— Καί ποία είνε ἡ δυστυχία σου; ἤρώτησεν ἡ Σαρανταποδαρούσα.

— Τί νά σοῦ τήν εἰπῶ, δέν θά τήν καταλάβῃς σύ, εἶπε μέ στεναγμῶν ἡ γυρλοπούλα καί μέ τόν νοῦν της εἶπεν: εἶμαι πολύ, πολύ δυστυχής!

Τῆς ἐφάνητο ὅτι ἤκουε τὰς φωνάς τῶν ἀδελφῶν της.

— Αὐτοὶ εἶνε εὐτυχεῖς, τραγουδοῦν ἐλεύθερα ἔξω, καί ἐγὼ μένω ἐδῶ σκλαβωμένη, καί ἀπὸ τὴν πολλήν της λύπην δέν εἰμποροῦσε νά τραγουδήσῃ πλέον τὸ παλαιὸν τραγοῦδι, καί ἔμενε βωθὴ εἰς τὴν σκοτεινὴν της ἄκραν.

Ἐπήδησε διὰ νά σηκωθῆ, ἀλλὰ τόσο δυνατὰ, ὥστε ἀνεποδογύρισε τὴν δυστυχῆ Σαρανταποδαρούσαν δέν ἐστάθῃ ὅμως: ἔκαμε δύο τρία πηδήματα ἀκόμη καί... ἐτελείωσε· ἡ Τίνα εβγήκεν ἔξω ἀπὸ τὸ σπήτι της, ἐπαράτησε τὴν θέσιν ὅπου ὁ πατήρ της εἰς τὴν τελευταίαν του στιγμήν της παρήγγειλε νά μείνῃ.

Καί ἦτο ἔξω πλέον, ἐλευθέρα ὅπως καί οἱ ἄλλοι γρύλλοι! ὦ! αἱ πεταλούδαι! ὁ ἥλιος! ἦτο ἐλευθέρα.

— Εἰμπορῶ καί ἐγὼ νά τραγουδῶ διὰ νά διασκεδάσω τοὺς κουρασμένους διαβάτας· καί καλύτερα μάλιστα ἀπὸ ὄλους. Τί ἀραῖα! Πόσον εἶμαι εὐτυχής!

Ἐτρεχεν ἐπάνω κάτω καί ἐπηδοῦσεν ὅλη χαρὰ χόπ, χόπ, χόπ.

Καί λοιπὸν ἡ Τίνα δέν ἐφύλαξε τὴν τελευταίαν παραγγελίαν τοῦ πατρὸς της· τώρα τὸ σπητάκι των εἶνε ἔρημον, δέν ἀκούεται πλέον κανένα τραγουδάκι· ἀλλὰ ποῦ τὰ ἐσυλλογιζέτο αὐτὰ ἡ Τίνα; ἐκαίηθ ἐσυλλογιζέτο μόνον ὅτι εἶνε εὐτυχής.

Κάποτε ὁ ἀνεμος, ἡ νύκτα τὴν ἔκαμιν νά τρέμῃ, καί ἡ φωνὴ της ἐβράχηνεν ἀπὸ τὸ κρύο, καί ἡ καρδούλα της ἐκτυπούσε δυνατὰ!

— Ἄ! μπά! δέν εἶνε τίποτε, ἔλεγεν. Ἄς χαρῶ! ἄς τραγουδῶ, εἶμαι ἐλευθέρα, εἶμαι ἐλευθέρα!

Ναί, ἀλλὰ ἦλθε τὸ φθινόπωρον καί ἔπειτα καί ὁ χειμῶν. Τί κρύο! ἡ Τίνα τρέμει, τρέμει! ἡ παγωνιά της ἔκοψε τὴν φωνήν της καί δέν εἰμπορεῖ νά τραγουδῇ πλέον. Οἱ ἀδελφοὶ της, αἱ ἀδελφαὶ της τρέχουν νά τὴν περιποιηθῶν· ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος; τὸ

κρύο ἦτο τόσο δυνατό καί αὐτὴ τόσο μικρά, ὥστε τὴν ἐπάγωσε· δέν ἔχει πλέον ζωὴν ἡ Τίνα.

Μίαν ἡμέραν μόνον, ὅπου ὁ ἥλιος ἐδῆγχε θερμὸς, ἐκινήθη ὀλίγον, ἦλθε κάπως εἰς τὸν ἑαυτὸν της, καί μόλις κατώρθωσε νά εἰπῇ:

— Θέλω νά γυρίσω ἔς τὸ σπήτι.

Οἱ ἀδελφοὶ της τὴν παρετήρησαν δίχως νά εἰποῦν λέξιν, καί μέ τὸν νοῦν των ἔλεγαν: θά εἰμπορέσῃ ἀρά γε νά φθάσῃ ἔως ἐκεῖ!

Δέν τὸ ἐπίστευαν πολὺ, πολὺ ἐν τούτοις δέν ἤθελαν νά τὴν δυσαρετήσουν· ἀν ἐπρόφθινε νά πάγῃ εἰς τὸ σπητάκι των, ἴσως θά ἐγένετο καλά.

— Ὁ πατέρας εἶχε δίκαιον, εἶπεν ἡ Τίνα μέ ἀδύνατην φωνήν· εἰςαυρεν ὅτι δέν εἰμπορῶ νά ὑποφέρω τὸ κρύο. Πόσον θέλω, νά ἐπιστρέψω εἰς τὸ σπήτι μας, καί νά μείνω ἐκεῖ διὰ πάντα!

Καί ἐπροσπαθοῦσε νά κινήσῃ τὸ ἀρρωστον σῶμά της διὰ νά φθάσῃ εἰς τὸ σπήτι.

Ὁ ἀδελφός της καί αἱ ἀδελφαὶ της μέ τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια ἤρχοντο κατόπιν της καί παρατηροῦσαν μέ ἀγωνίαν τὰ πηδήματά της, καί τὴν ἔκραυζαν κάθε στιγμήν νά μὴ πέσῃ κάτω.

Ἄλλ' ἡ Τίνα τοὺς ἔκαμε νεῦμα νά ἐπιστρέψουν εἰς τὰς θέσεις των.

— Μὴν κάνετε ὅ, τι ἔκαμα ἐγὼ, εἶπεν, ἀκούσατε τὸν πατέρα, ἐγὼ θά πάγω μόνη μου εἰς τὸ σπήτι νά κάμω ὅ, τι μοῦ παρήγγειλε.

Ἄλλοίμονον! ἦτο πολὺ ἀργά!

Τὴν ἄλλην ἡμέραν εὐρήκαν ἕνα γρύλλον πεθαμένον εἰς τὸ ἔρημον σπήτι τοῦ Γερο-Γρύλλου. Ἦταν ἡ Τίνα. Ὁ παγωμένος ἀνεμος καί ἡ νύκτα τὴν ἀπετελείωσαν τὴν πεισματάρη γυρλοπούλαν. Ἡ ἀπειθὴς Τίνα ἀπέθανε δίχως νά ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν ποῦ τῆς ἀφῆκεν ὁ πατήρ της.

Τὸ συμπέρασμα τῆς ἀλλαγρίας ταύτης, μικροὶ μου ἀναγνώσταί καί μικραὶ μου ἀναγνώστριαί, εἶνε ὅτι ὁ καθεὶς πρέπει νά μείνῃ πιστὸς εἰς τὸ καθήκον του καί ἀν ἀκόμη διὰ νά τὸ ἐκτελέσῃ εἶνε ἀνάγκη νά μείνῃ ἀφανής, δίχως δόξαν, δίχως μεγαλεῖα.

(Μιμησις)

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ἡ ΑΠΕΙΘΗΣ ΓΥΡΛΟΠΟΥΛΑ ΑΠΕΘΑΝΕ.

Η ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ

(Βλέπε τὴν ἐν σελίδι 129 εἰκόνα)

Ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ γιாலὺ ποῦ ἔρχοντ' ἀφρισμένα
Νά ἔαπλωθῶν τὰ κύματα, νά πέσουν κουρασμένα,
Ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ γιாலὺ ποῦ χύνεται τ' ἀγέρι
Καί τὰ πουλάκια κελαδοῦν ἔς τὰ δένδρα ταῖρι-ταῖρι,
Ἐκεῖ ἀπλώνεται χωρὶδ με λεύκαις στολισμένο,
Χωρὶδ με χίλια λούλουδα, χωρὶδ εὐτυχισμένο.

Τὰ κάτασπρα σπητάκια του, μικρὰ καί μετροῦμένα,
Ἄσάν φυλάει μικρῶν πουλιῶν ἔς τὰ δένδρα εἶνε κρυμμένα,
Ἐχει μικρούλα ἐκκλησιὰ ἐκεῖ σιμὰ ἔς τ' βροσί
Ποῦ ἔρχεται κάθε πρωὶ καθεὶς νά προσκυνήσῃ.
Φιλοῦν τὸ χέρι τοῦ κυπᾶ καί τὸν καλημερίζουν
Καί ἔς τὴ δουλειὰ των ὑστερα αἱ χωρικοὶ γυρίζουν.

Μ' ἀπ' ὄλους μιὰ μελαχρονὴ καλὴ χωριατοπούλα
Ἐάν ἀγγελοῦδι ὄμορφη, σάν λούλουδο μικρούλα,
Ποῦ ἔχει τὸ χαμόγελο ἔς τὰ χεῖλη καρφωμένο
Ἄσάν τὸ μάτι της κανεὶς δέν εἶδε θαυρασμένο,
Τρέχει ἀπ' ἐδῶ, τρέχει ἀπ' ἐκεῖ ζωὴ, χαρὰ γεμάτη,
Δέν τὴν φοβίζει ἡ ἐρημιὰ, τ' ἀγκάθια καί οἱ βᾶτοι.

Ἴδετε τὴν με ζέπλεκα, κατὰμαυρα μαλλάκια
Κρατεῖ ἔς τὰ χεῖρια βροστέρα κ' ὄρατα λουλουδάκια,
Ἴδετα, σὰς χαμογελᾷ, σὰς βλέπει, σὰς γνωρίζει
Καί ὄλαις σας σάν ἀδελφαί, σάν φίλαις σας νομίζει.
Λοιπὸν ἕνα χαμόγελο καί ἀπὸ σας ζητάει,
Καί ἀγαπᾷτε τὴν καί σεις καθὼς σας ἀγαπᾷ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑ ΦΙΛΟΥ

Ὅπότεν χρυσαυγῆς
Ἡ λάμψις τῆς αὐγῆς
Τοὺς λῆφους σαπριρόνη
Μή, φίλε, με λησμόνει.

Ὅπότεν ἱλαρὰ
Τῆς ἡμνης τὰ νερά
Σελήνη ἀργυρόνη
Μή, φίλε, με λησμόνει.

Ὅπότεν ἀνδρὸς
Τοῦ ἔαρος καιρὸς
Τὴν γῆν με γλόνη στρώνη
Μή, φίλε, με λησμόνει.

Ὅπότεν λευκαυγῆς
Χρῶν ἐπὶ τῆς γῆς
Λευκὴν σινδὸν' ἀπλόνη
Μή, φίλε, με λησμόνει.

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ἐξαεθὴς Νίκος ἔλεγεν εἰς τὸν μικρότερόν του ἀδελφόν Κωστάκην, ὅτι εἶδε ἐν καλῶν ὄνειρον: Ὅτι ἦτο ἑστὸ ζαχαροπλαστεῖον καί ἐτρωγε ἀκατάπαυστα διάφορα γλυκὰ: τούρτες, γαλατομπούρεκα, τριγῶνα, κόκ, παστιτσα καί τόσα ἄλλα ἀκόμη.

— Καί ἐγὼ, ἐρωτᾷ ὁ Κωστάκης, ἐτρωγα καί ἐγὼ γλυκὰ;
— Σύ; σὺ δέν ἦσων ἑστὸ ζαχαροπλαστεῖον.
Καί ὁ Κωστάκης ἄρχισε νά κλαίει.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραυλά.

Ὁ δεύτερος ψευδολόγος μὴ εὐρίσκων χονδρότερον ψεύδος νά τοῦ ἀποκριθῆ, τοῦ λέγει:
— Καί δέν με ἐγνώρισες λοιπὸν; ἐγὼ ἤμουν αὐτὸς ποῦ ἔκλυμβούσε.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Κορυδαλοῦ.

Εἰς νεανίας θέλει νά εἰσελθῇ εἰς τὸ Πανόραμα διὰ νά ἴδῃ τὸ ἀξιοπεριέργον τέρας ποῦ ἔχουν ἐκθέσει μεταξὺ ἄλλων θεαμάτων.

Πλησιάζει καί ἐρωτᾷ τὸν θυρωρόν:
— Πόσο ἔχει ἡ εἰσοδός;
— Εἰκοσι λεπτά.
— Νά! πᾶρε λοιπὸν δέκα λεπτά· ἐγὼ ἔχω ἕνα μόνον μάτι.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Πανδώρας.

Δύο ψευδολογοὶ συνομιλοῦν: Ὁ πρῶτος διηγῆται εἰς τὸν δεύτερον ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶδεν ἕνα ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ Παλαιὸν Φάληρον ἐπήγχε εἰς τὸ Νέον κορυμβῶν, καί φέρων καθάλλα ἑστὸς ὄμους του δύο ἄλλους.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ο Έλλην όφείλει με την εργασία του, με την περιουσίαν του, με τας γνώσεις του και με κίνδυνον άκόμη τής ζωής του, να συντελέση εις την δόξαν και την εύτυχίαν τής Ελλάδος.

Ο άνθρωπος ό όποιος δέν εργάζεται είνε δούλος τών ανάγκών του και τών παθών του· ή εργασία έλευθερώνει τον άνθρωπον από δλας τας δουλείας: από την δουλείαν τής πτωχίας και από την δουλείαν τών κακών παθών.

Κάμε με σταθεράν άπόφασιν ό,τι ή συνείδησίς σου σου λέγει ότι είνε καλόν.

Τελειώνε ό,τι άρχίζεις με την βεβαιότητα ότι σου είνε ώφέλιμον. Τό να μη τελειώνης τίποτε είνε τό ίδιον ως να μη κάμνης τίποτε.

Την άνάπαυσιν να την θεωρήσ μόνον ως μέσον ν' άποκτήσης νέας δυνάμεις δια νέαν εργασίαν.

Μή ύποφέρεις καμμίαν άκαθάρσιαν ούτε εις τό σώμά σου, ούτε εις τά ένδύματά σου, ούτε εις την κατοικίαν σου.

Προσπάθει να πλουτίξης με ώραία και ώφέλιμα πράγματα τό πνευμά σου.

Μεταχειρίζου δλας σου τας δυνάμεις εις τό να κάμνης όσον είμπορείς περισσότερο καλόν.

Η μεγαλειτέρα από δλας τας εύτυχίας είνε ή έκπλήρωσις του καθήκοντος.

Διατήρει τας δυνάμεις του σώματός σου διά τής υγιεινής και δυνάμονε αυτό διά τής γυμναστικής.

Καλλίτερα να σιωπάς παρά να λέγης, πράγματα δυσάρεστα.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΕΝ ΣΒΑΙΔΙ 134 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

Επι τη βάσει των εν σελίδι 134 τεσσάρων εικονογραφιών προσκαλούνται οι μικροί φίλοι της ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ να συνθέσωσιν εν διήγημα: οι όροι του Διαγωνισμού είνε οι έξης:

Α' Το διήγημα πρέπει να γραφή εις την όμιλουμένην γλώσσαν και να μη περιέχη περισσότερας από 800 λέξεις. — Β' Να μήσ σταλή εγκαίρως ώστε να φθάση εις τό Γραφείόν μας πρδ τής 16 του προσεχούς Νοεμβρίου. — Γ' Εις την άρχήν ή εις τό τέλος του διηγήματος πρέπει να είνε γραμμένον τό όνομα του διαγωνιζομένου και τό ψευδώνυμόν του — Δ' Έχρη ψευδώνυμον — και ή ηλικία του, διότι: — Δ' Μόνον οι μη εισελθέντες άκόμη εις τό 16 έτος τής ηλικίας των είμπορούν να λάθουν μέρος εις τόν διαγωνισμόν. — Ε' Εις τό φυλλάδιον του προσεχούς Δεκεμβρίου θα δημοσιευθή τό καλλίτερον διήγημα με τό όνομα ή τό ψευδώνυμον και με την ηλικίαν του γράψαντος αυτό, θα τω δωρηθούν δε ως βραβείον, δύο χρυσόδοτοι τόμοι τής «Διαπλάσεως» των προηγουμένων έτών κατ' έκλογήν του. — Εις τόν γράψαντα τό διήγημα τό όποιον θα κριθή άξιον του δευτέρου βραβείου θα δωρηθή εις χρυσόδοτος τόμος τής «Διαπλάσεως» κατ' έκλογήν του. — Δύο άλλα διηγήματα, τα αγενικώς καλλίτερα μετά τα δύο πρώτα θα έπαινεθούν. — Θα τόχουν δε εύφημου μνείας όσα θα κριθούν άξια αυτής.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΠΕΜΠΤΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ

κατατεθεισών εν τω Γραφείω τής ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ μέχρι τής 15ης Σεπτεμβρίου 1883.

Φρ. *Εκ.	Φρ. *Εκ.	Φρ. *Εκ.	
*Αθροισμα των μέχρι τής 15 παρελθόντος Αυγούστου κατατεθεισ. συνεισφορών	342 70		
*Ελένη Π. Δημητριάδου, Αθηνών	50		
*"Ιον", "	5		
*Αλέξανδρος Βλάχαλης, "	1		
Α. Βολωνίτης, Αθηνών	45	*Όλγα Α. Κούζη, Καβάλλας	50
Γ. Γιαννούκος, Σπετσών	50	Μαρία Α. Κούζη, "	40
Α. Μαντζαβίνος, Όδησσού	2 50	Γεώργιος Α. Κούζης, "	30
Σ. Γουργουρίνης, Μεσολογγίου	25	Αριστάκης Κυριακός, Πατρών	5
Δοξέ Φίλιππος Νέβερ, Βόρου Δουξ, Θεσσαλονίκης	1	Ελευθερία Κυριακού, "	50
	1	*Άννα Ν. Κυριακού, "	50

Εν όλω μέχρι τής 15 Σεπτεμβρίου 1883 . . φρ. 362 10

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Δέν έστάθη άκόμη δυνατόν να έτοιμασθή και να διανεμηθή κανέν τευχός τής ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ με τό μυθιστόρημα «Εις την θάλασσαν!» Κατά πάσαν πιθανότητα θα διανεμηθούν δύο ή τρία τεύχη μαζί. Επειδή όμως έως όσον έτοιμασθούν είμπορούν να άνοπομονούν μερικά, ος παρουσιάξω σήμεραν την Αύτου Μεγαλειότητα τόν βασιλέα Δίγχο-Μπίγχο, ό όποιος είνε και αυτός ένας από τούς προκομμένους έκείνους βασιλείς οι όποιοι τόσον πολύ αγαπούν τούς ύπηκόους των, ώστε άπορρασκούν και τούς πωλούν εν πρόβατα εις τούς σωματεμπόρους. Καμαρωστέ τον λοιπόν τόν προκομμένον άράπη, όσο να λάβετε τό έτοιμαζόμενα δλονέν τεύχη τής ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, εις τά όποια θα διαβάσετε εν έκτάσει τό χάλια του Μεγαλειστάτου Δίγχο-Μπίγχο και πώς ό Γουήλ κατώρρασενά ξεφύγη από τά χέρια του όταν τόν έπηρε σκλάβον του, και τόσα άλλα περιεργότατα πράγματα.

Είκοσι δραχμάς θα σου κοστίσῃ, με τά ταχυδρομικά, τό λευκόν που ζητείς, φίλε Ζώη, φίλησέ μου την μικράν Δημητραν, σε παρακαλώ.

Αν τά ροδάκινα του τόπου σας είνε τόσον νόστιμα όσον και ή επιστολή σου, αγαπητέ Χρυσοστέφανε Απολλιον, πολύ λυπούμαι ότι δέν είνε εύκολον να μου στείλῃς όλίγαις δκάδαις. Αν όμως σε βεβαιώσω ότι από έκαστό ροδάκινα προτιμώ μίαν επιστολήν με τόσην άφέλειαν και χόριν σαν την τελευταίαν σου, να έλπίζω ότι θα μου γράψης συχνά τόσον ώραίως επιστολάς; Γι σου λέγει ό Δίγχο-Μπίγχο; φορεϊ και τρικαντό, βλέπεις, ή μούρη του!

Σε εύχαριστώ πολύ διά την τόσην αγάπην σου, Αστειδέυ τωρ Λευκωρ Λίθων, θα έλυπούμην κατάκαρδα όμως, αν έμάνθανα ότι πράγματι παρημέλησες έστω και μίαν ήμέραν τά μαθήματά σου.

Να δώσωε λοιπόν, Στυμφαλίδι Όρει, αν θα τηρήσης τόν λόγον σου να μου γράψης συχνά τόρα και νόστιμα μόνον υπ' αυτόν τόν όρον λέγω σας προσήσεις σου εις την Μικράν Έλαφον και την Παρσέληνον. Ο Καθούρ θα μάθῃ, φίλε Δοξέ Φίλιππε Νέβερ, ότι όνομάζομαι Ν. Β. Κ. και ότι τόν ασπάζομαι και ότι ζητείς και συ τό όνομά του. Σε εύχαριστώ διά την έκπληξιν που μου έτοιμάζεις; είσαι πολύ ύποχρεωτικός και δι' αυτό άξιαγάπητος.

Βέβαια κάμνω λουτρό άκόμη, Πετρενέ, και πάντοτε εις τό Παλαιόν Φάληρον. Προχθές μάλιστα έγγώρισα έκεί και ένα μικρόν φίλον μου που έχει ένα σωρόν όνύματα, εν Ισπανός. Πρώτα πρώτα όνομάζεται Μπερπές. έπειτα Κωστάκης, έπειτα Γούτος, έπειτα Νινινάκας' αλλά, καθώς με έβεβαίωσεν ό μπαρμπάς του, με τά δύο τελευταία όνύματα

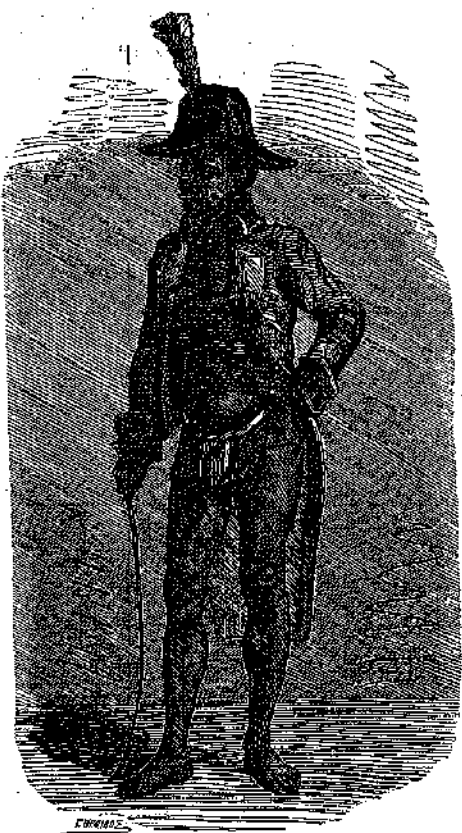
μόνον αυτός έχει τό δικαίωμα να τόν φωνάζῃ. Έλσημόνισα όμως να τόν έρωτήσω με παιδ όνομα θέλει να τόν φωνάζω ενδ και γι' αυτό τόν έρωτώ τόρα. Τ' άκους, Μπερπές-Κωστάκη-Γούττε-Νινινάκα; Να μου τό γράψης.

Αφού έχεις κλίον να γράψης, καταγίνου, Πληρωμένη Τρυγών' και αν τά πρώτα σου έργα δέν είνε καλά, σιγά σιγά θα γράψης και ώραία.

Διά να μήν ύπολέσης και πάλιν, φίλε Ζωσιμά, ότι σου λέγω άλλω τάλωρ, ίδού ότι σου αναφέρω ότι δέν μου άρέσουν οι Πνευματικά σου ασκήσεις και τό Παιδικόν σου πνεύμα. Τάχα και αν δέν σου τό έλεγα αυτό δέν θα τό έννοούσας, αφού δέν θα τό έβλεπες δημοσιευμένα; πώς τό έννοούν τόσοι άλλοι και χωρίς να τούς ειπω τίποτε μου στέλλουν άλλα καλλίτερα και τά δημοσιεύω τότε; Αυτό κάμε και συ, και πρόσεχε εις την όρθογραφίαν.

Ο Φιλόπατρις Έλλην άσπάζεται τόν Ιούλιον Καίσαρα και τόν Κάρολον ΙΒ' τόν Σουηδόρ, ή Μικρά Πεταλοδδα την Μέλισσαν και την Χρυσάλλιδα, ή Χρυσοκράτος Έλαφον, τό Έρυσθρόν Ρόδον και πολλούς άλλους εν οδή έστιν άριθμός, ή Πληρωμένη Τρυγών προσήρει τας προσήσεις της εις την Κοσκοπούλαν, Έλαφράν Ακατορ, Αθηλιανήν Παρθένον και Φιλέρημον Τρυγόν. Η Έλληνική Σημαία εύχαριστεί την Γραίαν Αρθρ και την άντασπάζεται.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ασπάζεται τό Κόμμα πουνε άγορευμένο, τόν Φιλόπατορ Έλληνα, και τόν Γενναίον Έλληνα, Τόλε Τράκ, Αγαμέμνονα, Κρόδρον, Τποδύμητα τής Βραβελόνης, Ιλιάδα του Όμηρου, Λευκήν Περιστέραν, Ξεφρόριον Αδραν, Κοικορικό, Σεληναίον Φωδ, Δαλάμπορτα Αστέρα, Έκτορα τόν Τρδα, Μικρόν Καπονακίον, Μέγαν Ναπολέοντα Βοραπάροην, κλπ. κλπ. κλπ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΙΓΧΟ-ΜΠΙΓΧΟ (Επίκν εις τού παιδικού μυθιστορήματος «Εις την θάλασσαν!»)

Αυτό δέν θέλει ρώτημα, Ποτηρά Αλεποθ' έννοείται ότι μπορεί όποιος θέλει να πάρη μονάχα την «Βιβλιοθήκην». Εις τό Μάξικπουλ δέν έπήγα κατέ, θα έλθω όμως καμμιά φορά, αφού έχει καλά πουλαρικά και εύμορφα γαϊδουράκια για γαϊδουροδρομίας. Τά σεβάσματα μου στη μητέρα σου, παρακαλώ, Η μουσική πώς παίζει; είσαι προχωρημένη; Σήμεραρον προτεινει πάλιν διαγωνισμόν ή «ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ». Εις την σελίδα 142 είνε τυπωμένοι οι όροι του διαγωνισμού' εις δε την σελίδα 134 είνε οι εικόνες επί των όποιων θα πλάσῃτε τό διήγημά σας όπως τό φαντάζεται ό καθέξ. Εις τόν διαγωνισμόν τούτον, καθώς και εις δλους τούς διαγωνισμούς τούς όποιους προτεινει ή «ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ», είμπορούν να λάθουν μέρος όχι μόνον οι έγγεγραμμένοι εις

τους καταλόγους τῶν συνδρομητῶν μας, ἀλλὰ καὶ ἀποισ-
δήσασε ἄλλος ἀναγνώστης τῆς «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» θέλει, ἀρ-
κῆ μόνον νὰ εἶνε μικρότερος τῶν δέκα ἐξ ἐτῶν. Τὰς ὀλίγας
αὐτὰς λέξεις τὰς λέγω δι' ὅλους τοὺς μικροὺς μου φίλους
καὶ πρὸ πάντων δι' ἐκείνους οἱ ὅποιοι νομίζουν ὅτι, διὰ
νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν καὶ αὐτοί, πρέπει νὰ
μὲ ἐρωτήσουν ἂν τοῖς τὸ ἀπέρητον. Τ' ἀκούσε λοιπὸν!

ὅλοι οἱ ἑλληνοπαῖδες καὶ αἱ ἑλληνίδες, ὅσοι εἶνε μικρό-
τεροι τῶν δέκα ἐξ ἐτῶν, εἰμποροῦν νὰ λαμβάνουν μέρος
εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»! Νὰ εὐμε-
λοῦν τῶρα πόσοι θὰ γράψουν διήγημα αὐτὴν τὴν φορὰν,
καὶ πόσοι θὰ ἀπολυθῶσιν τὴν συμβουλήν τὴν ὅτιον
τῶνας φορὰς σὰς ἔδωκα: νὰ μεταχειρίζεσθε εἰς τοὺς δια-
γωνισμοὺς τὴν γλῶσσαν ποῦ μιλεῖτε.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

139. Ἑλλητισύμφωνον. ὁ — ω' α' — ι' ἄ — ἐ' —
οὐ — ἰ' ὄ' οὐ — ε' ἰ' — ἔ' ὄ' — ὀ' ε' ὄ' ε' ο' — ε' ἰ' — ἄ' α' — ἄ' α'
ω' ο' — ὁ — ἐ — ε' — ε' ε' — οὐ — ἐ' ὄ' — ε' ἰ' — ε' ἰ' η'
— ἄ' α' ο' οὐα.

Ἑστέλη ὑπὸ Κωνστ. Παντοστού.

140. Φωνηεντόλιπον. Πρ' π' — ν' — κ' θ' ρ' ζ' μ' ν — τ' ε'
— δ' ἰ' — μ' ε' — ἰ' κ' θ' ρ' ζ' ε' — σ' π' ζ' α' — τ' ἰ' ε' — κ' α'
τ' ε' — π' φ' ρ' μ' ν — δ' ν' ε' — π' ν' ε'.

Ἑστέλη ὑπὸ I. K. Καρρασίτου.

141. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε γράμμα,
τὸ δευτέρον μου σχῆμα γεωμετρικόν, τὸ σύνολόν μου εἶνε
νῆσος.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Κόδρου.

142. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε γράμμα,
τὸ δευτέρον μου τὸ φέρεσι εἰς τὸ πρόσωπόν σου, τὸ σύν-
ολόν μου τὸ ἀγαποῦν οἱ παινεῖοι.

Ἑστέλη ὑπὸ I. K. Παπαναστασίου.

143. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε γράμμα,
τὸ δευτέρον μου ὁμοίως, τὸ τρίτον μου μέλος τοῦ σώμα-
τος, τὸ τέταρτόν μου ζῶον, τὸ δὲ σύνολόν μου ζήτησέ το
εἰς τὴν Ἑρήτην.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Κατσαρῆ.

144. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε φωνῆεν τὸ
δευτέρον μου ἄρ' τὸ σύνολόν μου εἶνε ἡρωϊκὴ νῆσος.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Μιμήκου-Νάη.

145. Συλλαβόγραφος.

Γράμμα τὸ πρῶτόν μου ἴσκι, τὸ δευτέρον ἐπίσην,
τὸ σύνολόν μου σύνδεσμος καὶ σκέψου νὰ μὲ λύσης.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἐκτορος τοῦ Τρωῆς.

146. Λεξίεγραφος.

Εἶμαι κ' ἐγὼ τοῦ σώματος ἐν ὄργανον σπουδαῖον,
καὶ ἂν ἐκλείψω ἐξ αὐτοῦ δὲν θέλεις ζῆσαι πλέον.
Ἐάν ἤμωσι τὸ πρῶτόν μου ψηφίον ἀποβάλλης,
τότε εἰς πρᾶγμα εὐδραστον εὐθὺς μὲ μεταβάλλεις.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου Ἑλλήνου.

147. Ἀναγραμματισμός.

Κάθ' ἡμέραν κοπιᾶσεις καὶ τὰ πάντα ἀνατρέπεις
διὰ νὰ μὲ ἀποκτήσης.
Εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λιθίνου ἀνοψόμενον μὲ βλέπεις,
Ἄν μὲ ἀναγραμματίσης.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Κοσμοκλίτου.

148. Ἀίνυγμα.

Μυστήριον τὸ αἰνίγμα, μυστήριον ἢ λύσις,
μυστήρια σοῦ ἐξηγῶ, ἂν μ' ἀναγραμματίσης.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Μιγῆλου Νακολόντου Βουκαρέτου.

149. Ἐρώτησις. Τίς ἔχει ὀλιγώτερον ἀπὸ τίποτε;
Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἀπτερου Νίκου.

150. Ἐρώτησις. Μία μητέρα ἔδωκεν εἰς τὰ τρία τῆς
παιδιὰ ἓνα καλαθόκι σκεπασμένον, τὸ ὅποιον εἶχε μέσα
αὐγὰ, καὶ τοὺς εἶπε νὰ τὰ μοιράσουν κατὰ τὸν ἕξῃ τῶ-
ρον: Ὁ πρῶτος νὰ πάρῃ τὸ ἕμισυ τοῦ ἑλοῦ ποσοῦ τῶν
αὐγῶν καὶ ἡμῖσι αὐγὸν περισσώτερον. Ὁ δευτέρος νὰ πάρῃ
τὸ ἕμισυ τῶν ὑπολειπομένων αὐγῶν καὶ τὸ ἕμισυ ἐνὸς αὐ-
γοῦ περιπλέον. Ὁ δὲ τρίτος νὰ πάρῃ τὰ δύο ποῦ θὰ μεί-
νουν. Προσέθεσε δὲ ὅτι ἡ διανομὴ πρέπει νὰ γίνῃ χωρὶς
νὰ σπάσῃ κανὲν αὐγόν. — Πόσα αὐγὰ εἶχε τὸ καλῶδι;
Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Κρησιώτερου Ἀπόλλωνος.

151. Ἀπροσδοκῆτον. Πόσος βασιλεὺς φορεῖ τὸ μεγα-
λείτερον στέμμα;
Ἑστέλη ὑπὸ Ἐμμ. Κ. Δρυμάτου.

152. Γρῦφος. Χοῖροι στὸ σέλινον ἔφη ἄλλοι εἰς.
Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἑλλασ.

153. Γρῦφος. Ζῆ τις αὐτῶ δόξαν ἔγκρατα λυπεῖν.
Ἑστέλη ὑπὸ Λεωνίδα Χ. Ζοῦ.

Διὰ τοὺς μαθητάνοντας τὴν γαλλικὴν.

154. Churade.

Mon premier, plusieurs fois, se répète dans l'an.
Mon second, frappant l'air, se transmet à l'oreille.
De mon tout desirieux, le sage paysan,
Pour l'avoir abondant, de grand matin s'éveille.

155. Question drolatique. Toutes les lettres
de l'alphabet sont invitées à une soirée; quand vien-
nent U V X Y Z ?

ΑΥΣΕΙΣ

- 122. Τὸ νὰ προβῆς τὰ μυστικά τῶν φίλων σου εἶνε
πολύ αἰσχρὸν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ νὰ ἦσαι ὠτακουστής,
καὶ τὸ νὰ ἀναγινώσκῃς ἄνευ ἀδείας ξένην ἐπιστολήν. —
- 123. Ἡ πείνα βλέπει τὰν οἶκον τοῦ ἐργατικοῦ ἀνθρώπου
ἀπὸ μακρὸν, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτόν. —
- 124. Σεμύραξις (Σε-μαῖρα, μῦς). — 125. Θεμιστοκλῆς
(Θάμις-τὸ-κλεις). — 126. Λεωνίδας (Λέων-ιδάς). — 127.
Πίθηκος (Π, Θ, Κῶς). — 128. Κεῖνος-Τήνος. — 129.
Χώρα-ῶρα. — 130. Ἰνδοῦς-Πίνδος. — 131. Μόσταξ-μῦς. —
- 132. Σέλας-ἔλα. — 133. Οἱ ἀριθμοὶ 5 καὶ 7. — 134.
Διὰ: δὲν εἶχε μαχαίρι νὰ τὸ κόψῃ. — 135. Ὁ σὺ μιστοῖς
ἐτέρῳ μὴ ποιήσῃ. — 136. Φίλος ἐπιγυροῦ καὶ δυστυ-
χοῦσις ὁ αὐτὸς ἴσθι. — 137. Parce que un cheval de
selle (de sel) peut fondre.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΤΩΝ

[Τὰ ὀνόματα τῶν ἁτῶν, ἂν αἰτίσεις ἐλήθησαν μετὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου θὰ δημοσιευθῶν εἰς τὸν προσεχῆ τεύχος].

- Ἀγαμέμνων 7. — Ἀειδαῖος τῶν Λαυκῶν Ἄδων 6. — Ἀντιπύλον Ἀσθη 10. — Ἀνδροκυλλίδης Κ. 4. — Ἀρτεμίδης ὁ ἄεικος 7. — Γεωργιάδης Α. Γ. 8.
- Γκούκι Ἀικατερίνη 10. — Ἀπόλλοιοῦ Κόρυκος 9. — Διακάρτου Ἀσθή 4. — Δραγῆτος Ἐμμ. Κ. 10. — Ἐκτερός ὁ Τρωῖς 7. — Ἐκαφῶνος Ἐπαφῶνος
- 10. — Ἐργατικὴ Μέλισσα 8. — Ἐπιφάνης Φιτινάκης 10. — Ζεφύριος Ἄδρα 9. — Ζωὴ Λεωνίδας Χ. 10. — Ἰλιάς τοῦ Ὀρχοῦ 5. — Κόδρος 12. — Κορ-
νοῦδς 12. — Κοροβαλὴς 10. — Κουκουριό 3. — Λεωνία Ἰδρα 2. — Λιωνὴ Περιστέρη 10. — Μαρτυρομαχὸς 8. — Μίλας Ναπολίτην Βουκαρέτης 13. —
- Μελοχρῆτος Ἰωάννης 10. — Μιχάλης Κωνστ. Ἀρ. 4. — Μικρὴ Δουκίνα Β. — Μικρὴ Πεταλοῦδα 9. — Μικροῦν Τρακαλὴ 9. — Πασιφῶρα 12. — Πηλυ-
μῆν Τρωῶν 16. Γ. — Πολύτης Ν. Β. 3. — Σελήπιον Φῶς 2. — Στυμφαλὴς Ὀρμις 1. Π. 9. — Τριχ-Τρακ 1. Π. 9. — Τροῖς Γάλακτῃ 11.
- Ἰακώκης τῆς Βραχελῶνος 11. — Χρυσόκρατος Ἐλακρὸς 11. — Χρυσόστρῆνος Ἀπόλλων 8. — Φαῖξ Πλάτων 6.